

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

DULUTH, MINN., THURSDAY, OCTOBER 16, 1913. — ČETRTEK, 16. OKTOBRA 1913.

Volume III. — Letnik III.

Največji v Zedinjenem Kraljestvu
The Largest in the United Kingdom
Weekly in America.

ALLIED PRINTING
TRADE UNION COUNCIL
DULUTH, MINN.

št. 171.

ROZNA EKSPLOZIJA ZASUJE 400 PREMOGARJEV

ČISTO PREMOGARJEV REŠENIH. OGENJ NAGAJA REŠITELJEM. NESREČA SE JE PRIPETILA V PREMOKO-
V ANGLIJI. ZASUTI MAJNARJI SIGNALIZIRAJO
REŠITELJEM. NEKAJ ŽIVIH. ŽALOSTNI PRIZORI.

Wales, 14. oktobra. — Vozniška eksplozija je zasula Unio-
premogopkop kralju potem, ko
spustilo 931 premogarjev
500 mož so spravili na
vzhodnega dela premo-
Na zahodnem delu, kjer
prepetila eksplozija, divja
sopara je tako huda, da
more z rešilnimi deli nade-
Vedna rešenih je manj
poskodovanih.
Rešitelji upajo, da bodo našli več
zasutih rudarjev živih. Zasutih je
vseh okoli 400.

MESTA SE STRESE OD BOMBE.

New York, 13. oktobra. — Na
sede je eksplozija danes
gromnim pokom. Cel čes-
ta se je stresel in šipe
okoli okoli so se zdrobile.
Italijana Gandel Gat-
rasuta. Gatto je dobil več
"črne roke".
Italija je zaprla sedem Itali-
katere dolži, da so zažgali
Poleg tega so na sumu
hudodelstev.

POKLIČAN PRED SODIŠČE.

New York, 14. oktobra. — David
"denarji volk" na Wall
ki je obdolžen, da se je
prejeto po telefonu za razne
poslane, je poklican pred
distriktno sodišče.
Lamar se ne ve. On je
kroš varščine. Če se ne od-
pusti bo varščina zapadla.

DECEK USTRELI POLICAJA.

Michigan, 13. oktobra. —
Škole, policijski načelnik
je bil vstreljen od 6
dečka nad John Loghini-
salomom.
ko so prišli z lova, in so pu-
sko v kuhinji.
je vzel puško, pomeril je
nad sree, in policaj je bil
mrt.

ROBAL MRTVE PRI POŽARU.

Michigan, 13. oktobra. — Harry
ki je prepričal policijo,
mrti morilec, in nešte-
par, pridjal je danes k
zvezdici, da je oro-
mrtvih pri požaru Iroquis
delal, da je bil pri požar-
prvih na tleu nesreče, da
gagal nositi ožgana trupla
na mesta, in da je isto noč
neke ženske dobil trup-
z zlato bogato olišpane
pod pretezo, da je ista
penceerjeve spremljevalke.
je draguljad v vredno-
— in \$1100. v gotovini.
jo je pod imenom Ska-

MINISTER MRTEV.

Michigan, 10. oktobra. — Grof Tras
trikratni ministrski
Japonske, je umrl.
nas, kadar kol-
E, lastnik.

NAJVEČJE NESREČE STOLETJA NA VODI.

Parnik Norge je zavezil na ska-
lo 3. julija 1904 — 750 mrtvih.
Parnik Slocum zgorel na East
river, New York, 15. junija 1904
— 1000 mrtvih.
Parnik Larchmont se je potopil
na obalu Atlantika 12. febru-
arja 1907 — 18 mrtvih.
Parnik Berlin je bil razdejan
ob obalu Holandije 21. februarja,
1907 — 150 mrtvih.
Parnik Ying King je zavezil ob
skalno pri Hong Kong 28. julija
1908 — 300 mrtvih.
Parnik Sardinia je zgorel 25.
novembra 1909 — 100 mrtvih.
Parnik Aurora se je potopil
v sled sunka z ledenikom v Atlan-
tiku 26. aprila 1910 — 187 mrtvih.
Parnik Rus se je potopil v Čr-
nem morju 11. januarja 1912 —
1272 mrtvih.
Parnik Titanic se je potopil v
Atlantiku vsled sunka z ledeni-
kom dne 14. aprila 1912 — 1595
mrtvih.
Parnik Texas zadel ob plitvino v
zalivu Smirna 30. aprila 1912 —
140 mrtvih.
Parnik Kiche Maru se je potopil
ob japonski obali 28. septem-
bra 1912 — 1000 mrtvih.
Nemški mornarski čoln se je
potopil 4. marca 1913 pri obali
Nemčije — 178 mrtvih.
Parnik Calvados se je zgubil v
nemurju na morju Marmora 8. mar-
ca 1913 — 200 mrtvih.
Parnik Voltumo je zgorel na
Atlantiku dne 10. oktobra 1913
136 mrtvih.

POROŠTVO JOHNSONA ZAPADE.

Chicago, 13. oktobra. — Zvezni
sodnik Carpenter je zaplenil var-
ščino zamorskega roko-
Jack Johnson-a v znesku \$30,000.
ker se ni predstavil pri obravna-
vi vsled obdolžitve belosuzen-
stva.

Predno je Johnson pobegnil iz
Združenih držav v Francijo je
prepisal vso lastnino na svojo ma-
ter, in zato bo težko dobiti kak
denar, izven če bi Francija hote-
la iti Združenim državam na roko
da bise zarubilo premoženje
Johnsone.

RUSI ODKRIJEJO ZEMLJO.

St. Michaels, Alaska, 12. oktobra
— Ruska parnika Taymir in
Wayagatch, ki sta nosila rusko
polarno ekspedicio pod pove-
ljem Wilkitsky, katereja je odpu-
la iz Vladivostoka 10. junija, sta
prišla v zaliv St. Michaels.
Ekspedicija je našla novo zem-
ljo v velikosti Greenlanda od Sibi-
rije. Zemlja je hribovita in neob-
ljudena, in mogoče je to novi del
sveta. Ekspedicija je razobesila
na novi zemlji rusko zastavo in je
imenovala zemljo "Nicholas Se-
cond Land".

LANE ODOBRAVA REKLAMACIJO.

Washington, D. C., 14. oktobra.
Tajnik notranjih zadev se je vrnil
s popotovanja po zapadu. On je
mnenja, da je mnogo zemljišč, ki
leži sedaj mrtva, ter bi se dala
prestaviti v rodovitne farme, če
bi se umetno namočila, ali umet-
no osušila. Po njegovi izpovedi bo
zvezna vlada v 10 letih spremenila
zapadne pušave v rodovitne
farme s kapitalom sto milijonov
dolarjev, in ta kapital bil bi do-
bičkonosno naložen.

PROŠNJA MATERE REŠI SINA VISLICE.

Sacramento, Cal., 14. oktobra.
Governor Johnson je spremenil
kazen James W. Finley-a, ki je
bil obsojen v smrt na vislicah na
prošnjo Finley-jeve matere. Gu-
verner je brzojavno obvestil sta-
ro žensko, ki živi v državi Ken-
tucky o odloku.

NA MICHIGAN IN V COLORADI NEMIR.

Milica ne straži več v Houghton
County. — Nadomeščena je s
tajnimi čuvaji. — Coloradskim
premogarjem grozi preki sod.

Calumet, Mich., 16. oktobra. —
Bakreni okraj je poln tujih taj-
nih čuvajev, ki naj bi nadome-
stili milico. Med temi importirani-
mi gumneni je mnogo barab. Tri
gumneni družbe Ascher, Vickery,
eden med njimi stotnik, so stre-
ljali v pijanosti v mirno parado-
stavkarjev pri Centennial in So.
Kearsarge rudniku. Ti gumneni
so pobegnili; se jim je dala že pri-
lika zato, sicer bi v kraju, kjer
mrgoli tajnih policajev, ne mogli
uiti. V Houghton County se je po-
tegnila milica iz straže, in mesta so
zavzeli gumneni in pomočniki šer-
ifa Cruse. Gumneni so dosihmal
storili več slabega kot dobrega,
in tudi v sedanjem času so oni po-
vod razburjenosti vse povsod.

Trinidad, Colo., 14. okt. Stav-
karsko žentvo iz šotorske koloni-
je pri Ludlow je prišlo žene ske-
bov John Ludwiga in Matt. Bei-
gerja v Delagua, ter jih je odve-
dlo v stavkarsko šotorsko naselbi-
no kot ujetnice.

Denver, Colo., 14. okt. General-
ni adjutant John Chase je, na do-
voljenje guvernerja Ammons, na-
ročil podpredsedni. United Mine
Workers of America, Frank J.
Hayes-u, da mora osebno pripelja-
ti pred njega žene skebov, katere
so bile odpeljane, sicer se bo raz-
glasil čez Ludlow preki sod, in po-
slana bo vsa državna milica v Tri-
nidad. Hayes je obljubil, da bo po-
slal žene njenim možem, če jih bo
našel.

VATIKAN PROTI SOVANOM.

Split, Dalmacija, 11. oktobra. —
Dr. Anton Gjivoje, splitski škof
je prepovedal slovanski bogosluž-
je v cerkvah svoje škofije.
Papeška kurija je bila razbur-
jena, ko je zvedela, da se je po-
rabljala slovanski jezik pri bogo-
služju v zvezi papeževih prepovedi,
ki je zapovedal latinsko bogosluž-
je. To papeževo mnenje je naletelo
na odpor med Jugoslavlani, ki so
mnenja, da je vseeno v katerem
jeziku se služi Bogu, in se nečejo
klanjati človeškemu absolutizmu.

ROJAK PONESREČIL.

De Pue, Ill., 13. oktobra. — Ro-
jaku Martinu Omerza je zlomilo
nogo in tri prste v tovarni M. P.
C. Co. Ponesrečil se je 12. oktobra,
in se nahajal v bolnišnici v Spring
Valley, Ill. Želimo mu, da bi kma-
lu okrevale.

OTROK JE UŽIGALICE POSLEDICA JE SMRT.

Devils Lake, N. D., 15. oktobra.
Desetletna Lenda Boyd je jedla
glavice užigalice in je umrla v
groznih mukah. Povzila je 12 gla-
vie.
Stariši podučujte otroke!

Velika poneverba pri nemškem parobrodnem podjetju. Dognalo se je, da sta nadzornik Slibber in predstojnik urada Stehr pri pa- robrodnu družbi Hamburg — Juž- na Amerika tekot let poneverila nad en milijon mark. Plen sta deli- la z ladijskimi častniki, ki so jima pri golufiji pomagali. Preiskava je uvedla proti 80 osebam; med njimi je več kapitanov, častnikov in drugih uslužbencev.

Aretiran uslužbajec — ruski
vohun. V Krakovu je aretirala
policija gimnazijca Venela Ker-
ceka, sina tovarnarja v Premyslu
zaradi vohunstva v prid Rusiji.
Zasačili so ga v trenotku, ko je
hotel odpeljati iz neke vojašnice
dele strelne puške. Pri njem so
našli tudi natančna navodila, ka-
ko naj vohuni po trdnjavah.

TEMNA DOBA RUSKEGA CARJA.

St. Petersburg, 15. oktobra. —
Car Nikolaj II. odlašja z namenje-
no poroko med njegovo hčerjo in
princom Waleskim, ker bi mo-
rala njegova hčer prestopiti iz
pravoslavne v protestantovsko
vero.

Pa to bi še ne kazalo nazadnja-
štva ruskega carja v toliki meri,
kot ga kaže dejstvo, da tudi on
veruje, da rabijo židje v svojih
velikonočnih ceremonijah krist-
jansko kri.

Večina prič pri obravnavi žida
Beilisa, ki je osumljen umora ne-
kega dečka v svrhu, da je dobil
za velikonočno opravilo kristjan-
sko kri, zanikuje, da je Beilis vbil
dečka. Ruski državni pravdnik,
ruska vlada, ruska дума, ruska
sodišča in ruska cerkev pa širijo
med nevedno ljudstvo to vrazve-
ro, da postrujejo srd med Rusi
pravoslavne in židovske vere.
Ves omikan svet se zgraža nad
vrazeverno Rusijo, in rabinerji
Amerike so poslali Rusiji protest,
češ da je laž, da bi židje rabili
kristjansko kri v religiozne
svrhe.

RUSKI TURIST NAJDE BISER ZA \$5000.

Philadelphia, Pa., 12. oktobra.
Ruski turist Jurij Rogovy je se-
del s svojo ženo v Kughler restav-
raciji, da bi zavžil nekaj ostrig.
Prva ostriga, v katero je Rogovy
ugriznil, usebovala je nekaj trde-
ga, kar je Rogovy vrgel na tla.
Ko je vgriznil še isto ostrigo, na-
šel je zopet nekaj trdega. Pljunil
je stvar v roko in po pregledova-
nju mu je padlo v glavo, da je ta
kamenček mogoče biser. Šel je z
ženo v nekak draguljarju; kate-
ri mu je pomnil, da kamenček
\$5000. — Prva trdnja v ostrigi je
bil biser za \$200.

ČOLN SE PREVRNE. ŠEST JIH UTONE.

Pittsburgh, Pa., 12. oktobra. —
Pri Tarentum, blizu tega mesta
se je zvrnil čoln v reki Allegheni,
in šest oseb je vtonilo. Dva sta se
rešila, ker sta se držala za prevr-
njen čoln.

Prenapolnjen čoln so prevrnili
vali drugega čolna, ki je vozil
mimo.

PANIKA V SINAGOGI 16 ŽENSK USMRČENIH.

Lvov, Galicija, 11. oktobra. —
Neka ženska je omedlela v sin-
agogi, ki je bila natlačena židov,
in povzročila je paniko. Stotine
židinj je drlo proti vratom, in jih
je bilo večje število pohojenih do
smrti. Mnogo jih je ranjenih.

DRŽAVA ARKANSAS SUHA.

Little Rock, Ark., 15. oktober.
Najvišje državno sodišče je po-
dalo Going-ovo prohibicijsko pre-
dlogo, ki bo s 1. januarjem posta-
va, in s tem dnem bo država Ar-
kansas zaprla vse salune.

KRALJ GUSTAV TEŽKO RANJEN.

Stockholm, Švedsko, 13. okto-
bra. — Švedski kralj Gustaf je
opasno bolan. Sumi se, da ima že-
lodčnega raka. Vlado je prevzel
prestonaslednik.

NADSKOF GRAJA ŽENSKO MODO.

Dunaj, 12. oktobra, Doktor Pif-
fli, nadškof na Dunaju, je v govo-
ru v Lincu grajal žensko nošo.
Med drugim je rekel, da je seda-
nja noša nečastna, in da bi je ka-
toliške žene in dekleta kot bi jih
tepel s pestjo po obrazu.

ZVEZNA VLADA NAMERAVA POMAGATI NEUSLUŽBENIM

UNIJSKA POSLANCA IZDELUJETA PREDLOGO ZA VLA-
DNE DELAVSKE POSREDOVALNICE. "MILJONARSKI
HOB" JE PREDLAGAL NAČRT.

Washington, 15. oktobra. — De-
mokratični člani poslanskega od-
bora za delavstvo nameravajo
predložiti poslanski zbornici pred-
logo, da bi naj zvezna vlada v sta-
novila posredovalnice za delo.
Ta načrt je predlagal delavskemu
odboru poslanec "miljonarski
hob" James Eads How, ki je
imel pred nekimi dnevi daljše po-
govore s poslancema John T. No-
lan-om iz Kalifornije in David J.
Lewis-om iz države Maryland, ki
sta člana delavskega odbora spod-
nje zbornice, in oba sta člana u-
nije. How je govoril tudi o tem
načrtu z generalnim poštarjem
Burleson-om. Priporočal je, da
se predloži kongresu predloga za
ustanovo delavskih posredoval-
nic po zvezni vladi.

Poslanec Lewis in Nolan sestav-
ljata sedaj tozadevno predlogo
Predloga priporoča ustanovo na-
cionalne posredovalnice za delo,
ki naj bi bila podrejena zveznem
oddelku za delavstvo, in poštni
uradi križem republike naj bi bi-
li tudi uradi za posredovanje de-
la. Večje pošte po mestih naj bi
bile glavne posredovalnice, in tem
glavnim posredovalnicam naj bi
se podredile manjše pošte goto-
vega okraja po deželi.

LJUBI KOLEGA DROBTINIČAR!

Toraj Brummi Šmid prepisuje
iz "Slovenske kuharice," iz "Um-
nega kmetovalca," iz "Umnega
kletarja," iz "Tavčarjevega Prav-
nika," itd. Ti veš, ljubi kolega,
da se lažeš, kakor je sploh tvoja
navada. V dokaz cenjenim čita-
teljem in čitateljicam prinašamo
danes gospodarske slike. Teh slik
v gori omenjenih knjigah ni; to-
raj vidi vsakdo, da je "Drobtini-
čar" lažnik. In, če bi tudi naše
gospodarske razprave zajemali iz
gornjih virov, smo mnenja, in smo
prepričani, da bi s takim priobče-
vanjem koristili našemu narodu
samo v eni izdaji več, kot je kori-
stil Drobtiničar s svojim obreko-
vanjem, zavijanjem in psovanjem,
odkar je zapustil v Savinjski do-
lini nemoralne in druge "dišne"
spomine duhovnik ki "duhovnu-
je" sedaj v Joliet samo na pa-
pirju.

Drobtiničarju je čez glavo, ker
razširja "Narodni Vestnik" med
slovensko ljudstvo znanstvo, ka-
tero zajema iz umnih virov. Tež-
ko mu je, da je izvedel slovenska
gospodinja, da je snaga boljše
sredstvo zoper kugo kot molitev.
Težko mu je, da je izvedel sloven-
ski gospodar, da je znanstveno go-
spodarstvo večji pripomoček do
blagostanja, kot vrazevera v me-
sec, v kvatre in v morske kosti.
Drobtiničarju bilo bi vstreženo, če
bi Narodni Vestnik razširjal na-
zadnjaštvo iz neumnih virov, ki se
ne prilagajajo potrebam seda-
njega časa. Mi se ozirom na se-
danost in prihodnost; mi se v ma-
terijelnem pogledu ne ozirom,
ker se zeleni beže iz Savinjske
doline na isto, kar je učilo kak du-
cat mož pred več stoletji, ko še ni
bila odkrita Amerika, ko še ni bilo
železnice, parnikov, zrakoplovov,
telegrafa, telefona, brezžičnega
brzojavljenja, pocestnih železnic,
elektrike, gramofona, ko še ni bi-
lo tovarn, ko je bilo malo prometa
in nikakih trustov. Napredni člo-
vek se ne ravna po zapovedih, ka-
tere so držali za dobre naši pra-
pradedi pred več stoletji, a so za
sedanje razmere za nič. Bog je za-
kazal človeku: "V potu svojega
obraza je svoj kruh." Danes to ni

Delavci, ki iščejo dela naj bi se
vpisali na poštnem uradu, in naz-
nanili bi naj kacega dela so zmo-
žni in kako delo sprejmejo. Ravo-
no tako naj bi delodajalec vpisali
pri domačem poštarju, kadar po-
trebujejo delavca.

Če se v prvih 24 urah ne bo na-
lo delo, oziroma delavca, poslalo
se bo naznanilo na glavni poštni
urad v mesto, in od tu se bo posla-
lo na vse podrejene poštne urade.
Če ne bo naznanilo zadoščeno te-
kom tedna, poslalo se bo nazna-
nilo tudi drugim glavnim poštnim
uradom; in če naznanilo ne bo za-
doščeno v enem mesecu, poslalo
gospodarsko posredovalnico, ki
urad za delo, kjer bo izhajal ted-
nik v katerem bodo razvidne vse
prošnje za delo in vsi prostori,
kjer se potrebujejo delavci.

Če pride ta postava v veljavo
upamo, da ne bodo posredovalni-
ce zalagale z delavcem iste delo-
dajalec, kjer je stavka. Sedanje
zasebne delavske posredovalnice
gonijo delavce s kraja v kraj kot
v starem kraju živino po smenjih,
in pri tem odirajo delavski meše-
tarji delavce, da je sramota. V
tem oziru bila bi taka postava
dobrodošla delavstvu, dokler se
ne dosežejo radikalnejše spre-
membe človeške družbe.

povem več res, ker mnogi, in ta-
ko tudi ti, kolega, jeste kruh, ki je
bil zaslužen v potu obraza drugih.
Kriš je učil: "Ljubite se med se-
boj." On je vzel grešnico Magda-
leno pod svoje okrilje. Danes ni
več tako. Vi (ne vem čigav "na-
menstnik") psujete, obrekujete, la-
žete, zavijate, sovražite in ščuvate
druge v sovražstvo. Vi mečete ka-
menje na grešnike, četudi imate
sami najbolj kosmato vest. Ein
"Berg" hat unter anderen auch
einen "Stein" blau gemacht. Ver-
standen!?

Kar se tiče prepisavanja in po-
grevanja čtiva, gre pač tebi, kole-
ga, "ferdinstkrajce". Ti ne samo,
da bi prepisoval, ampak ti kar na
debelo izrezuješ iz Narodnega
Vestnika in iz drugih naprednih
časnikov, da polniš prostore v tvo-
jem lističu. Kolikokrat si že nave-
del škofa v Kotoru! Enciklopedij-
sko dejstvo je, in to je merodajno
za normalne ljudi, da je bila Vz-
hojna cerkev, in pod to je spadal
tudi kotorski škof, v sporu že s
papežem Siriciusom v četrtem sto-
letju zaradi živitve duhovnov. L.
692. je koncil Vzhodne cerkve v
Konstantinopolju proglasil papeže-
vo prepoved živitve duhovnov kot
neversko, ajdovsko in od te dobe
so duhovni Pravoslavne grške cer-
kve, kamor spada tudi tozadevna
koterska, oženjeni v dovoljenjem
te cerkve, mnogo drugih pa kriš-
šeto in deveto zapoved in njanja
mutasti ali sodomski grehi, vzlie
prepovedi papeža Gregorja VII.

Drobtiničar, se ve, bo to zopet
zasukal, da bo za "bravce" in
"bravke", in, glavno, za njegov
žep bolj prav. Pa nam je to vse
ono pametni ljudje znajo soditi;
norem pa naj da Bog pamet.

Pemilujemo Drobtiničarja sa-
mo, da ima tako slabe zobe, da mo-
ra vsako stvar najmanj pet-
krat prežvekovati, zavidamo pa
njegov žlodec, ker lahko vsako
že prežvekovano "jed" tolikokrat
"prebavi".

Ker se vedno bahaš s svojim
lemenatom in s slovensčino, pa
bodi tako prijazen in pošlji mi
slovensko slovnico, katero si spi-
sal s svojo pridnostjo Ti.

Za ostalo se bova pa se pogovo-
rila, kadar bo imel lenuh čas.

SO NAJBOLJŠE SMODKE V DULUTH.
KATERE IZDELUJE DULUTH CIGAR CO.
W. A. KEHTEL, 118-120 W. Michigan St., Duluth, Minn.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Obdoba. Franc Grad, 53 letni, se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Hotko, trgovec v Žur. Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

Vse se je poročil z gospo. Vse v vevski papirnici, je opravka s papirnimi valci. Vse mu je padel na nogo eno in mu jo čisto zmečkal. Vse mu ga v deželno bolnišnico so ga v deželno bolnišnico.

proti jutru in našli oba mrtva. Eden mrtvih je Slovenec Franc Kostanjšek, drugi pa Nemec Filip Krauser.

Iz Maribora. Pred porotnim sodiščem je bila obsojena kmečka hčerka Marija Pelko iz makolske okolice zaradi detomora na tri leta težke ječe.

Smrtna nezgoda. Iz Radgone poročajo: Gosp. Milan Vršič, meščanski učitelj v Krškem, je padel v sredo 24. m. m. opoldne tik pred železniško postajo Radgona z vlaka. Kolesa so mu šla čez prsi in je obležal na mestu mrtve. Bolehal je že dalje časa in se je pravkar peljal domov v Ljutomer na ozdravljenje. Stal je med vožnjo na hodniku pri vozu; pri tem mu je postalo slabo in je padel pod kolesa.

Morilec in požigalec. 25. m. m. je stal pred mariborskimi porotniki 42 letni Franc Lenartič, kočar v Murskem vrhu v Slov. goricah radi požiga. Lenartič je hud žganjar in nasilnež. Poleti leta 1902 je s kuhinjskim nožem zaklala svojo prvo ženo Marijo roj. Plohl in bil za to obsojen 8 let ječe; odsedel je le šest let in bil nato pomilošen. Domov prišel se je zopet oženil. A kmalu se je tudi iz drugo ženo začel pripravljati in jo v pijanosti grdo zlostavljal, da je morala večkrat pred njim bežati k drugim ljudem. Tako se je zgodilo tudi 7. junija letos, ko je žena pobegnila k viničarki Kunčič in pri njej ostala. 4. julija je pa Lenartič, ko je prej cel dan pil in zvečer vso ženinovo obleko razskal, ponoči zažgal viničarkino kočjo, ki je do tal pogorela in sta se obe ženski komaj še rešili. Sodišče je Lenartiča obsodilo na 5 let težke ječe.

Požig iz koristolovstva. Zapri so mariborskega mesarja in gostilničarja Jožefa Kirbisch in njegovega brata mesarskega pomočnika Konrada Kirbisch, ker sta na sumu, da sta zažgala Kirbischevo hišo, v Vozenicah da bi dobila veliko zavarovalnico. Kirbisch je kupil to posestvo pred enim letom; nedavno je hišo in pridelke zavaroval skupaj za 44.000 kron, da si je bila vrednost neprimerno manjša. Dne 17. septembra nato je hiša pogorela. Veliko okoliščin je pričalo, da je Konrad Kirbisch sam hišo zažgal. Zato so oba brata zapri.

Berač z revolverjem. K posestnici Franciški Rus v Dolah pri Brežicah je prišel berač Franc Bivic. Ker mu ni hotela ničesar dati je potegnil revolver in jo ustrelil v leve prsi, da se je smrtno nevarno ranjena zgrudila na tla. Nato ji je berač potegnil iz žepa denarnico in zbežal. Streljal je tudi nagospodarja Rusa, ki je hitel na pomoč, a ga ni zadel. Bivica sože zapri.

Iz Maribora. Porotno sodišče je obsodilo 54 letnega oženjenega najemnika Franca Pavliča iz Radbala zaradi pravnostnih zločinov napram 13 letni rejenki Javornik na 5 mesecev težke ječe.

Iz Konjic. Na okrajni cesti blizu Stranice je obležal na cesti v pijanosti rudar Janez Birtošek. V temi ga je tovorni voz posestnika Marinka v Straniceh povozil. Birtošek je dobil zlami po obrazu težke poškodbe.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. V ruperški fari je zlezal dvestletni Henrik Tomažič doma na žareč šteditnik in se na rokah in nogah strahovito opekel. Otroka so spravili v mariborsko bolnišnico.

Iz Bizeljskega poročajo, da je v petek dne 19. septembra ubila strela 43 letnega kmeta Jožefa Krveca iz Bračne vasi, ko se je nahajal v hramu pri svojem vinogradu. Zapustil je mlado vdovo in 6 otrok.

Drzni vlom. V Trzinu se je izvršilo v zadnji dobi več drznih vlovov, ne da bi bila policija zasedla prevečane lopove. Neke noči so neznanec vlomili pri Jakobu Benesu in so odnesli 550 kron, drugič v gostilni Paloni, potem pa zopet v vinarni Kovacic, kjer jim je povsod zapadlo blizu 100 kron. Radi njihuj sumljivega vedenja je postala policija pozorna na 27 let starega Evgena Stoecevoza in Pirana in 20 let starega Julija Batta iz Trzinca in je oba zaprla, v nadi, da je vjela prava tička.

Radi nervoznosti v smrt. Radi nervoznosti je skočil iz svojega stanovanja, ki leži v tretjem nadstropju v ulici Stadion št. 17, v Trstu, 52 let stara gospa Coen so-

proga veleposestnika Emanuela Coena. Uboga žena, ki je bila prej v sanatoriju, je padla tako nesrečno na cesto, da je kmalu izdihnila.

Imenitni avtomobilisti. 21. m. m. zjutraj se je vstavil pred Jeehelovo drogerijo v Lovranu eleganten avtomobil. Z njega je skočil sofer, ki je naročil 70 litrov bencina in 6 litrov olja — ajujo, nujno. Ustregli so mu seveda takoj in nato je zahteval mož račun. Drogerist se je požuril v trgovino računat, a v tem trenutku je bilo slišati "tef, tef" in avtomobil — že ni bilo več. Ljudje so bili tako iznenadeni, da niso pogledali niti črke in številke avtomobila.

Ljubimca. Dinar Alojzij Brandelj in dimnikar Franc Smrekar v Trstu sta se že dalje časa preko gledala. Oba sta namreč lazila za enim dekletom, in Brandelj je hitro uvidel, da je on pri tem odveč. Kaj toraj začeti? Sklenil je spraviti srečnega tekmeča s pota in v torek jutro ga je na Vrdele res počakal in je ustrelil trikrat proti njemu. Zadel ga sicer ni, a policiji je zadostoval že sam zlobni poiskus, da si je Brandlja zasigurala.

Zagonetna zadeva. Pred tedni se je poročalo daso našli dne 5. m. m. ob 4. zjutraj pred kavarno "balkan" v Trstu z brisačo privezanega k mizi in mrtvega finančnega stražnika Alojzija Wrenfichurja. Takrat se je vseobče smatralo, da se je mož obesil, a razni sledovi in okoliščine kažejo, da je bil izvršen zločin. To potrjuje tudi izjava njegove žene, ki dokazuje s pismi, da njen mož za njene odsotnosti — takrat je ni bilo v Trstu — nikakor ni mislil na samoumor. S tajinstveno za deva se bavi državno pravdnštvo in policija.

Nagla smrt V Veroni v Italiji je umrl nenadoma goriški tovarnar usnja in veleposestnik Erminij Dörfles. V Verono je šel na ženitovanje, pa ga je tam med poroko dohitela smrt. Bil je mestni svetnik goriški. Prepeljali so ga v Gorico.

Poročil se je v Sežani g. c. kr. sodnik Jos. Rojec, rodom iz Sovodenj z gđ. Marijo Amfovo iz Sežane. Poročil ju je brat ženinov gospod Ivan Rojec, župnik v Mirnu. Častitamo!

Verska blaznost. V ulici Sv. Justa v Trstu stanuje v neki mali hišici v temni luknji 39 let stara pomožna delavka Luigia Tommasini ki ima pri sebi svojega 10 let starega sina. Tommasinijeva ima borno stanovanje, njeno življenje je revno in žalostno, a uprav strahno je, da je versko blazna. Pred malim oltarčkom gore noč in dan svečice, sinko pa mora brati kar po trikrat na dan maso (!). Sedaj so postali sosedi pozorni na zmešano žensko in so opozorili na njeno početje oblast.

Aretirali so v Trstu 45 letnega brezposelnega premogarja Gregorja Fortunu, doma iz Kranja. Vdreti je hotel okoli 9 zvečer po sili v urad zavarovalnice Assicurazione Generali.

Ogenj v Povirju. Strela je udarila v Povirju v hišo št. 33. Zanelila je ogenj, ki se je tako hitro razširil, da je v kratkem celo poslopje pogorelo. Prebivalci so si rešili komaj življenje. Škoda je velika, zavarovalnica majhna. Obstojala je velika nevarnost, da pogori celotna soseska, ker se je v nemalo več več sosednih hiš.

KOROŠKO.

Nasilni huzar — morilec. Iz Volšperke poročajo sledeče: V gostilni pri Viharniku sta sedela prednočnjim hotelski sluga Merlinger in njegov tovariš Al. Maurer. Kmalu za njima sta prišla dva huzarja 1. eskadrona 6. huzarskega polka, in sicer Mihael Kovase in Štefan Palinka v spremstvu ključavničarskega pomočnika Ivana Fabusa, ki je prišel pred kratkim z Dunaja. Vsedli so se k posebni mizi, govorili so ogrsko. Med govorom so se sprli in med prepirnom je potegnil huzar Kovase nenadoma sabljo in sunil z njo Fabusa v prsi. Fabus je padel vznak na tla, sablja ni prodrla obleke in ga ni ranila. Ko sta Merlinger in Maurer to videla sta vstala in odšla iz gostilne, ker senista hotela vtikati v prepir. Takoj sta jima sledila oba huzarja in sta jih dohitela že na prvem ovinku. Komaj sta jih došla, je skočil huzar Kovase k njima in je udaril Merlingerja s sabljo tako silno po glavi, da se je ta takoj zgrudil. Nato sta oba huzarja pobegnila. Ran-

Motenje prebavljenja.

Če hočemo biti pri dobrem zdravju ne smemo dovoliti nikakih motenj v našem prebavljenju, zato ker je to vsikdar znak kake bolezni celega života ali pa tega ali onega sestoja života. Brez pravilne jedi in pravilne prebave ni življenja. Vsled tega je jako važno, da se ima pri rokah kako sredstvo, katero bo hitro pomagalo v slučaju slabega prebavljenja. V takih slučajih bi mi priporočali vsakomur dobroznano, zanesljivo in hitro delujoče

TRINERJEVO

Amerikansko zdravilno grenko vino.

To izvrstno sredstvo bo izčistilo prebavni sestoj popolnoma, ne da bi povzročalo kake bolečine; ono bo povečalo tek, dalo bo moč črevesju, in odpravilo bo zaprtje in vse neprilike združene s tem. Rabiti bi se moralo v vsakem slučaju bolehnosti.

Imejte to sredstvo v vaši hiši in rabite je v

zaprtju,
glavobolu,
bolečinah v črevesju,
slabosti,

živčnosti,
neprebavljivosti,
izgubi teka,
zlati,

težkoči po jedi,

Ne odlagajte v nadi, da bodo te sitnosti same izginile. Če jih ne zdravite pravilno, bodo one oslabele organe. Najboljše sredstvo v vseh takih slučajih je

Triner-jevo Amerikansko zdravilno grenko vino.

V LEKARNAH.

NE SPREJMI TE PONAREDB.

JOS. TRINER

UVAŽALEC IN IZVAŽALEC,

1333-1339 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

W. J. RETOW, predsednik.

GEORGE HELLER, podpredsednik.

O. FORSTE, blagajnik.

O. KAUFMAN, pomožni blagajnik.

Glavnicna in rezervni sklad

\$365,000.00

GERMAN BANK

Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis.

plačuje od
hranilnih vlog 3%

Pošilja denar v STARO DOMOVINO, prodaja PAROBRODNE KARTE za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjice.

Miners National Bank,

EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost

\$74.000.00

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

ROJAKI!

Sedaj je čas, če hočete napraviti denar z lotami pri jeklarni v New Duluth. Lote se bodo s 15. oktobrom podražile. NEW DULUTH je in bo najboljši del za biznis in za stanovanje v bližini jeklarne, in zato se ne prodajajo loti taljanom, Črnogorcem in Grkom. — Podrobnosti daje:

FRANK HITTI

ZASTOPNIK NEW DULUTH LAND CO.

Box 231, Hibbing, Minn., ali Aurora, Minn.

Naročite si Narodni Vestnik, ako želite dobro čtivo.

"Narodni Vestnik"
National Herald.
 Slovenic Semi-Weekly.
 Owned and published by the
Slovenian Printing & Publishing Company
 a corporation.
 Joseph Koshak, Treasurer
 Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.
National Herald
 Issued every Monday and Thursday; subscription yearly \$2.00
 The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest
 Rates on application
 Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office
 Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.
"NARODNI VESTNIK"
 Izdaja
Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.
 zhaia vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh
 Naročila stane:
 Za Ameriko in Kanado za celo leto \$2.00
 za pol leta \$1.00
 Za Evropo za celo leto \$3.00
 Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
 Denarne posiljitve in dopisi se naj posiljuje na naslov:
"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street,
Duluth, Minn.

KAJ NAS UČI EVOLUCIJA?

Tudi v Rimljanah se izraža moč napredka. Ko so se kot mali narod začeli meriti svoje moči s sosedi, pač niso slutili, da bodo nekoč obvladali z mečem vse tedanji svet. A njih trajen napredek, stoleten proces jim je pridobil kos za kosom, Italijo, Grško, itd. Pri tem pa so dvigali tudi državno upravo, gospodarstvo, pravo, ki je še dandanes podlaga našemu.

A posezimo v sedanost. Nisem trdil brez premisleka, ko sem navajal, da sta naroda Francozov in Angležev napredovala najbolje. Kdo pa uri svojo moč čez svet bolj kakor Anglež? Kdo ima trgovstvo vsega sveta na svojih ladjah, če ne Anglež? In kaka moč izvira iz tega čudovitega napredka, kakšen nauk za nas! Bogastvo rase tem ljudstvu, politična moč je dosegla veličino, katere ne prekosi noben drug narod. Naučimo pa se iz tega tudi umetnosti, da napredek enega ljudstva lahko škoduje drugemu. Prevelika moč (s tem ne mislim napredka,) katero so Angleži zlorabili, je narisala na njihova čela madež roparstva. Oni so sramotno zadržali mirne in napredne Bure v notranji Afriki, ki so se v republiki mirno razvijali in obdelovali svoja polja.

Vsaka država, vsak narod, ki si je vstvaril svojo kulturo, je z njo ob enem pripravil tudi moč. Poglejmo razkosano, slabo, nedelovno, zaostalo Nemčijo pred 100 leti, ki ni imela ne pravega gospodarstva, ne trgovstva, ne političnega stališča. Od Francozov potlačena pa je oprostila kmete, uvidela, da mora napredovati ako se hoče sploh vzdržati, in vzdignila je vse svoje moči v prosepah prosvete. Stein, znameniti pruski državnik, je prvi začel to delo. Kdor pa hoče proizvajati iz tega nauk, ta se naj ozre na današnjo Nemčijo, in kmalu bo spoznal njeno politično, socialno in gospodarsko moč. Da je Nemčija politično silna je pokazala že mnogokrat prvič izza slavne nemško-francoske vojne. Gospodarsko posebno poljedelsko in industrijsko pa napreduje neprenehoma, kar priča nagel razvoj prometa in kupčije, ki se širi še povsem svetu in spodirva Francijo in Anglijo. Za nas Slovane, posebno za nas Slovence v starem kraju, ki mejimo na Nemce in smo gosti pomešani z njimi, pa naj bo ta napredek v vzgled in strah. Bati se moramo zaostajati, siliti smo primorani naprej z vsemi močmi, kajti napredni Nemec je nazadnjaškemu Slovancu vedni nasprotnik in najhujši grobopok.

Omenim naj še eno deželo, ki je vstvarila svojo moč izključno iz vsesplošne evolucije. Ta ni imela ničesar podedovanega, nič temelja, nič samostojne države, nič gotovih, k večjemu sovražnikov, a iz trajnega napredovanja, z oprijemanjem novodobnih ved in z nevpovestevanjem temnih zakonov starih dob je razvila v kratki dobi nekaj nad 100 let svojo ogromno moč, kateri se že klana ves svet — država Zedinjene Države! Preprosti ljudje, po večini siromaki so šli v Ameriko za kruhom in za srečo; a ko so uvideli, da jih ovira jarem Angležev, so se uprli, ustanovili so svobodno ljudovlado in se neovirano dvigali dalje. To je najizrazitejši dokaz o moči novodobnih misli, o moči napredka!

Moč nam kaže napredek v manjšem tudi na razvoju socialnega vprašanja. Organizacije delavstva so brezdomno napredek, so pa zato tudi moč. Kaj pa je dosegel preje delavec, če je imel pogum, potegniti se za svoje pravo? Ali je imel kakšno politično ulogo, kakšen ugled, sploh kakšno upanje za blagor tega sveta, ko se je začel izobraževati, je kmalu znal svoj položaj uravnati razmeram bolj primerno, izkoristiti je znal v skupnosti vsako priliko v svoj prid. Osebnost izobražba mu je doslej pomagala; ona tvori moč na zunaj, ona delavstvo edini v en razred, ona dela slogo med delavci raznih jezikov in raznih ver, ona se ne opira na prazen strah, ki je tlačil delavstvo nekdaj v sužnost, bedo in gorje, ona zna s silo zahtevati pravice! Zato sledi nauk: Delavec izobražuj se, ne misli, da je tebi sojeno le delo z roko, ne misli, da si zadnji! Pouči se o razmerah, družni se v delav-

skih organizacijah, izobrazuj se v naprednih društvi, zaupaj voditeljem, bodi odkritosrčen in zvest tovarišem, ker le tem potom je mogoče doseči kar hoče splošna zahteva!

Govorili smo že, da javlja moč države, dežele, naroda in posameznika tudi razvitek gospodarstva. To omogoča udobno življenje, vabi v deželo in v žep — denar. Da dokažemo to z negativnim vzgledom: Vzemimo Turčijo! Dolga polja so bila opustošena, morda jih ni za časa turške vlade obdelaval nihče. Kar pa so obdelovali, to je bilo vse na nazadnjaški način; strojev ljudstvo ni poznalo, poznalo je edino svojega boga Alaha, tovarni ni bilo v vsej državi za 10 odstotkov kot v naprednejših državah, rokodelstvo je stalo še v najprimitivnejših oblikah — in vsled "sve-tega" Korana je ljudstvo tako zaostalo, da je bilo gladno, neizobraženo, neuko in bežati je moralo pred naprednejšimi Slovani. Na tem leži nauk pretresljive, a — pravične usode. Evolucija kratke dobe je zaplodila pri Jugoslovanih čudovito gospodarsko moč in priborila ugled Evrope v politiki, vzlic vsej bratomorni vojski — nam v vzgled in svrilo: Tako kot so oni začeli delajmo i mi, tako kakor so nehali, tako kakor tudi mi Slovenci med saboj delamo, ne delajmo! — (Dalje prihodnjic.)

KOMEDIJA S PAKETNO POŠTO.

Paketna pošta je vir velikega dobička za Zedinjene države. Čudno? Nič ni bolj smešnega kot to dejstvo. Leta in leta je zoproval kapitalistični kongres paketni pošti, češ, da je go-tovo, da bo ta upeljava novo breme za državo. Politika bo vladala paketno pošto, in dohodki ne bodo pokrivali stroškov. Tak in jed-nak krik se je čul iz kapitalističnega tabora, in polom paketne pošte se je dokazoval s takimi vzvišenimi in rodoljubnimi besedami, da je ljudstvo že vrjelo kapitalu, vendar je vse eno zahtevalo, da se upelje v pošto podjetje še paketna pošta.

Računski zaključek za prvih šest mesecev obstoja paketne pošte je izdan in kaže velik dobiček! Dohodki četrtega razreda poštne so se mnogo, povečali. Leta 1912 je bilo \$12,500,000. — dohodkov iz četrtega razreda poštne. Prva polovica leta 1913 izkazuje nad \$14,000,000. — dohodkov iz paketne pošte. To je nad polovico več v pol leta kot je bilo leta 1912 v celim letu.

Računi se, da bo znašal čisti dobiček paketne pošte za celo leto 1913, ki je prvo leto paketne pošte v Združenih državah, po odbitku vseh stroškov okoli \$10,000,000. — Ekspresne družbe, ki so prej nevmisljeno drle ljudi, ki so pošiljali kako blago s kraja v kraj so začele jokati. Promet se krči, in s tem se krčijo dividende delničarjev. Dolgo ne bo, da bo prevzela pošta, oziroma država, ves ekspresni promet pod svoje okrilje. Dolgo ne bo, da bo storil Uncle Sam drugi korak podpravljenja javnih naprav, in bo prevzel v oskrbovanje telegraf in dolgodistančni telefon. Trust, ki ima ta promet v rokah, skubi ljudstvo in dela ogromne dobičke. A ta trust bo padel tako gotovo kot je padel ekspresni trust ki že komaj diha. In isto pot bodo šli polagoma drugi trusti, in obče potrebe čine se bodo tem hitreje podražale čim več bomo poslali ljudskih zastopnikov v kongres.

ŽENSKA STAVKA.

(Boj nemških socialnih demokratov proti materinstvu.)

V socialno-dem. taboru na Nemškem imajo sedaj velike in razburilive razprave. To pot pa ne gre za konflikte med revizionisti in radikali, ne gre za teoretična ali taktična vprašanja, marveč za novo vprašanje starega socialnodemokratskega sredstva oziroma za prenehanje tega sredstva v najintimnejše življenje.

Stavka je poglavito sredstvo socialnih demokratov v vseh političnih in gospodarskih bojih in generalna stavka velja pri njih za najzanesljivejšo in najmočnejšo presijo na državo. O splošnih stvarkah govore socialni demokrati že desetletja, a je še nikoli niso mogli resno poskusiti.

Zdaj se je znašla znatna skupina v socialnodemokratski stranki, ki hoče poskusiti s posebno vrsto splošne stavke; ta skupina hoče, naj se začne generalna stavka — fiziološki in generalna stavka velja pri njih za najzanesljivejšo in najmočnejšo presijo na državo. O splošnih stvarkah govore socialni demokrati že desetletja, a je še nikoli niso mogli resno poskusiti.

Že več kakor sto let je tega, kar je angleški nacionalni nauk, da se človeštvo prehitro množi. Zastopal je misel, da se produkcija živil ne množi tako hitro, kakor se množi človeški rod in da je to izvor vse bede. Kdo bi mislil, da bodo več, kakor sto let po razglasitvi tega nauka začeli nemški socialni demokrati resno razpravljati o praktičnem mal-tusianizmu in uvaževati, če je mogoče premeniti obstoječe socialne razmere na ta način, da začne ženske stavkati.

V Berlinu se vrše veliki shodi, ki se jih zlasti ženske vdeležujejo. Na teh shodih nastopajo socialni demokrati in nesocialni demokrati zdravniki in razpravljajo obirno in zanimivo o vprašanju, ali kaže še nadalje, da dajejo proletarke državi otroke, ki jih gmotno dobro stojiče meščanstvo neče več dajati v zadostnem številu.

Znano je, kako veliko skrb ima francoski narod s svojo prihodnostjo. Francoske žene nečejo roditi, nečejo imeti otrok. Francozinja ima povprek le dva otroka in jih več ne mara. Posledica tega je, da francoski narod po številu čedalje bolj zaostaja, zlasti za Nemci, ki pa tudi že razmeroma za Italijani in Angleži. Francoska vlada se trudi na vse načine, da bi izboljšala te razmere, toda Francozinja neče roditi. Vzrokov je več: Francozinja ljubi življenje in neče, da bi jo pogosti porodi predčasno oslabili in uničili njeno telesno lepoto; ne mara imeti križev z otroci, češ, enega ali dva otroka je še lahko dobro vzgojiti in jim pripraviti udobno življenje, če je pa pri hiši pet ali šest otrok, jih je nemogoče skrbno vzgojiti in jih vse udobno preskrbeti; če je premoženje pri hiši, se med pet ali šest otrok tako razdeli, da nobeden ni izdatnega nima, med tem ko je dvema otrokoma s takim premoženjem že kolikor toliko pomagano.

Tudi na Nemškem so pri zadnjem ljudskim štetju zapazili, da pojema število porodov. Nemški narod se sicer še znatno množi, a ne več tako kakor prej. Meščanske matere so začele posnemati Francozinjo in ne marajo več otrok; kvečjemu imajo dva, dočim jih ima nemški kmet in tudi nemški delavec še osem in deset. Dalnji simptomi vsekakor kažejo, da mora tudi Nemčija resno računati s tem, da začne pojemati število porodov in da množenje nemškega naroda ne bo več tako izdatno, kakor je bilo dosedaj. Vodilni krogi nemške države tudi z vso resnobo vpoštevajo te okoliščine in preiskujejo ta fenomen. Gre pa tukaj za stvar, na katero ima država, kakor vidimo na Francoskem, preklicano malo vpliva, dasi je vsa njena eksistenca in bodočnost prizadeta. Če ženske nečejo imeti otrok, pa jih nimajo, naj stori država kar hoče.

Socialni demokrati se so spoznali pomen tega problema in začeli so javno oznanjati: Proletarke, ne rodite, pa se bo rešilo socialno vprašanje hitro in ugodno. In proletarske žene niso morda še nikoli tako navdušeno aplavdirale nobenemu govorniku, kakor berlinskemu doktorju Mosesu, ko jim je zaklical: Žene, ne rodite, če hočete dobro živeti na svetu.

Doktor Moses označa: Če bo država občutila posledice ženske stavke, če bo začelo zmanjkovati rekrutov za armado in delavskih moči za tovarne, bo morala država kapitalizirati in bo morala ustvariti proletarjatu boljše življenske pogoje.

Kakor se vidi, je doktor Moses do skrajnosti izpeljal načelno stališče, ki je zavzemajo socialni demokrati pri dovoljevanju rekrutov: Tej vladi nobenega žala.

To je utopija, pravijo vodilni socialni demokrati in tudi najbolj znani socialno-demokratski agitatorici Klara Zeskin in Roza Luxemburg sta tega mnenja. Obe pravita: ženska stavka je dvorezen nož. Manj ko bo dobila država vojakov, manj bo imela bojevnikov. Socialno vprašanje se da v zmislu proletarijata rešiti samo z masami in zato je treba, da imajo ženske kolikor mogoče otrok. Ženska stavka bi obvarovala bedo le tiste, ki niso rojeni, a stranke se bore za tiste, ki so na svetu. Socialni demokrati morejo zmagati samo s številom svojih privržencev, če pa ženske ne bodo rodile ne bodo nikoli dosegle zmage. In tako kliče ta skupina: Ženske, deluj te pridno in vstrajno, da se bodo množile socialnodemokratske mase.

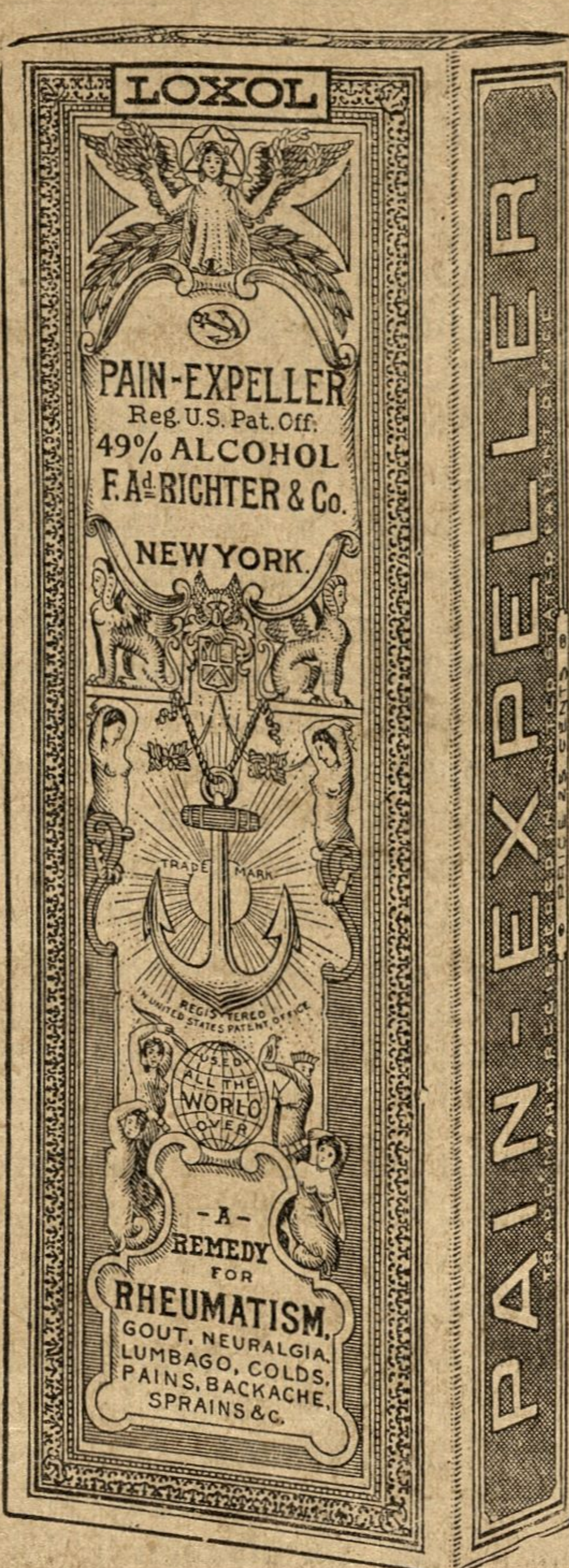
Pa berlinske proletarke so menda bolj vnete za stavko, kakor za pomnoževanje socialnodemokratskega naraščanja. Po doktorju Mosesu so aplavdirale doktorju Bersteinu, Alfredu, ne Edvardu. Ta jim je cel problem obrazložil še jasneje, pa menda tako — popularno, da se večina poslušalk ni mogla nasmajati, dočim je bila manjšina zelo ogorčena.

Agitacija v Berlinu je velika in vse kaže da se ženske v nevarni meri raznemajo za stavko. Na to vpliva pač ženski naravi bolj kakor vsi oziri na socialno vprašanje. Vsekako je ta agitacija zelo zanimiv pojav, kajti tu vidimo prvi poskus disciplinirati in organizirati sabotažo na polju, na katerega se ne-bena stranka ni segla. Berlinska parola je: pet let nič otrok, potem pa kvečjemu dva ali tri.

Voditeljem nemške socialne demokracije to gibanje pač ne dela veselja ali kakor se kaže, ne izda njih odpor nič preveč. Sredstva prisiliti proletarske ženske, da bi rodile, pač ni, kakor je nemogoče jih prisiliti, da bi ne rodile. Na vsak način se voditelji lahko to-lajžajo, da bo silno mnogo stavkolkazk.

Najbolj je hudo človeku, če ne more grešiti. Kolika slast je v grehu in koliko večja je v hrepenenju po njem. Človek otopi, če greši kar tja v en dan, brez pravega pomisleka in brez modre zmernosti. Tako nepremišljeno in nezmerno grešenje je popolnoma neestetično v objektivnem oziru in v subjektivnem oziru čisto brezslastno; bolj navada nego zavestno pozešenje po prepovedanem, to se pravi po lepem; ne zavedajo se tako grešniki, da greše in se ne vesele in se tudi ne kesajo, temveč greše v enomer dalje, kakor da bi mlatili ali opravljali kakšno drugo navadno delo.

Pravočrtje je prava človekova last; ono je začetek in konec vsega človekovega izobraževanja in napredka, v njem je zajeta vsa moralnost. Jos. Stritar, Gospod Miroldolski.

DR. RICHTER'S Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, po-kostnice, mišični revmatizem, nevr-algijo ali trganje po čeljustih. Olajša vse bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrsno zdravilo, če se kak člen izpah-ne, za hromost ter odrgnenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, boleči vrat in nahod. Zabрани vnetje pljuč in ti-šanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol. 4-5 kapljic v kozarcu vode je iz-vrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla.

Če se užije (4 kaplje v kozarcu vo-de) je izvrstno zoper krč v želodcu in neprebavljisti.

Pristni expeller pride v zavojčku, kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.
 74-80 WASHINGTON STREET
 NEW YORK.

Možje!

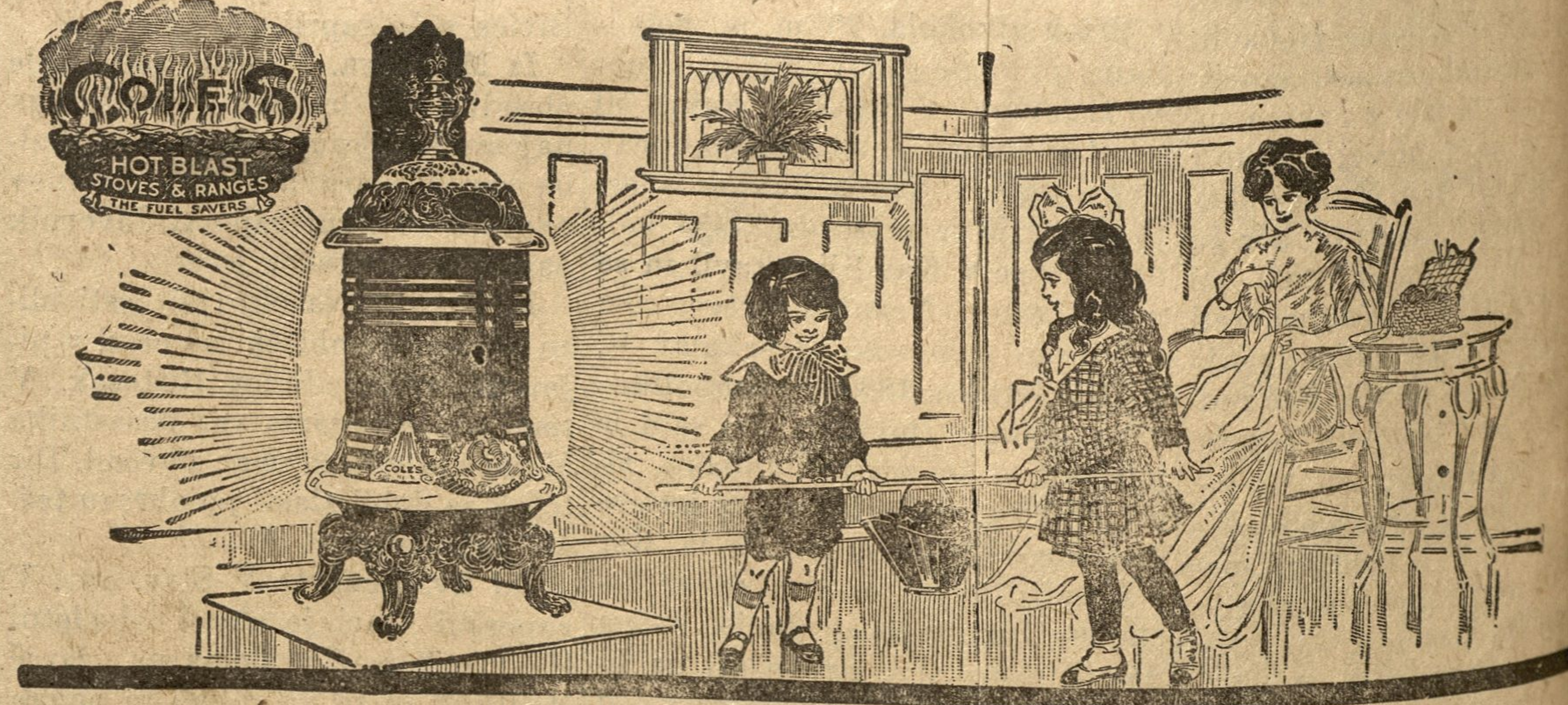
Vprašajte Vašega trgovca za pristni tobak za žvečenje

"Right-Cut"

5 centov škatljica.

Kadar želite lično izdelane tiskovine obrnite se na

Narodni Vestnik
 405 W. Michigan St., Duluth, Minn.

S kurjavo je opraviti le trikrat na dan.

Izdelovalci COLE'S HOT BLAST PEČI jamčijo, da drži ta peč ogenj 36 ur brez vsake pozornosti. Vaša stara peč in ponarejene peč puščajo zrak in tratijo kurjavo zato, ker vhaja zrak tam, kjer so skupaj zložene in skitane.

Cole's Original Hot Blast Heater

—zahteva manj dela kot katerakoli druga peč, zato ker ima patentirano pripravo za pi-hanje plina v ogenj, in druge patentirane opreme, ki skrbijo, da ni treba rabiti kita, da bi peč ne puščala.

Vsaka kurjava — mehki in trdi premog, rujav premog, drva — vsebuje mnogo plina. Polovico moči gretja proizvajajo plin. Ta plin porabi ta peč, ker zgori, ker ga oprema za pihanje plina kažene nazaj v ogenj. Cole-jeve peč so radi tega najbolj zadovoljive in pora-bijo najmanj kurjave. Ponarejene in druge peč spustijo ta plin v dimnik, da ne zgori.

Tisoče teh peč je v rabi, in proda se jih vsako leto več. Ta peč vas bo bolj zadovoljila, kot ste si kdaj mislili, da se zamore doseči z mehkim premogom.

Ravno sedaj je isti čas, ko je treba preskrbeti peč. Obiščite našo trgovino in ogleda-te si našo veliko zalogo teh peč.

Cena \$12.00 in višje po velikosti in izdelku.

BAYHA & C
 COMPLETE HOUSEFURNISHERS
 Second Ave. W. and First St.

AUSTRO-AMERICAN PAROBRODNO DRUŽBO
 Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.
 Nizke cene. — Dobra postrežba. — Električna razsvetljava. — Dobra kuhinja. — Vino brezplačno.
 Kabine III. razreda na parobrodih KAISER FRANZ JOSEPH I. in MARTHA WASHINGTON. Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.
 Družbini parobrodi na 2 vikendih od New Yorka do Avstrije in nazaj.
 KAISER FRANZ JOSEPH I. MARTHA WASHINGTON. LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.
 Novi parobrodi se grade. Za vsa nadajna pojasa obrni na glavni zastop:
 PHELPS BROS. & CO., General Agents, 2 Washington St., New York.
 ali za njih pooblaščenega zastopnika v Zedinjenih državah in Kanadi.

Dopisi.

Eveleth Minn.

Cenjeni urednik: Prosim odmerite mi mali prostorček v našem polutedniku, katerega tako v veseljem pričakujem, ker to je list za nas delavce, ne pa za potnike iz Dulutha na Chisholm, kateri so nam dobro znani. V št. 37 A. S. je neki dobro znani potnik "kikal" čez naš delavski list; in ti isti "kikar" je pravi popotnik, ne delavec kakor sem jaz. Ti popotnik jaz te vprašam kodaj je k. A. S. pisal nekaj za delavski pouk. N. V. nam je z raztolmačenjem edine delavske odškodninske postavice več koristil kot vsa godba v A. S. In kar se tiče drugih padkov, posebno gospodarskih in gospodinjskih, kje je stari A. S. za mladim N. V. Vzetó eno k drugim je N. V. za vsakega v praktičnem življenju podučljiv list; da pa noben list ne more vstreči vsakemu, četudi bi imel za vsacega naročnika po enega urednika, je samoumevno. Kar se tiče delavskih vprašanj, kar se tiče razmotrivanja o stvarkah in o doseгах s pomočjo volilnega glasa, nam je N. V. v enem samem članku več praktičnega pojasnil, kot A. S. v vsem času odkar se je porodil. Ti potnik pa, če ne maraš N. V. čitati, pusti ga na miru; prepričan bodi, da se osobje okoli N. V. ne zmeni za stvari kakoršne ti pošiljaš v svet, še manj pa, da bi se spodtikal ob tako slamici kakor si ti. Znani potnik, ne mešaj, sicer bo nastal hudi duh za tebe. Mi, ki čitamo N. V. vemo, da čitamo dobri list, in čitali ga bomo, če je tebi ljubo ali ne.

Pozdrav vsem čitateljem tega lista, in vsem popotnikom, ki so za delavsko stvar; tebi list pa mnogo uspeha, da bi kmalu izhajal vsaj trikrat na teden.

Čitatelj.

Aurora Minn.

Cenjeni urednik: Odmerite mi malo prostora v našem unijskem listu.

Sporočati hočem malo kako se nam godi tukaj. Z delom je še precej dobro, in vsaki dobi delo, kadar hoče težko delati.

Zima se bliža nam Minnesotčanom urnih korakov, in stari loveci smo začeli zdihovati po zajcih. Naši Fantje se pridno zbirajo, nosijo puško na rami, in odrinejo v gozd za živaljo brzih nog. Jaz nimam puške in čutim se jako nesrečnega, ker ne morem z njimi na lov. Pa do zajčkov prišel sem ceneje, kot če bi kupoval puško in smodnik. Dobil sem nekaj žice in nastil sem zanjke v logu, prenočil sem pa v kampi, in sem sanjal, da je več zajcev vtaknilo nogo v moje past. Zbudim se iz spanja, in res, čujem kaj prestrašene živali. Grem gledat kaj je, in k mojem veselju našel sem dva zajca v eni zanki, ki sta se zadržala za zadnje noge. Živali ste se mi smilile, in zato ju nisem vbil, ampak dal sem zajce v vrečo, in v kempu sem ju izpustil. En zajec je bil bolj zvit kot jaz, in ni se dolgo premišljeval, ampak je kmalu skočil v zaprto okno, razbil je šipo, in šel je v svobodo. Milo se mi je storilo po zajčku in po šipi a zajec je odnesel pete Bog zna kam.

To je bila moja skušnja lova zajcev z zanjkami.

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam, tebi unijski list pa mnogo uspeha.

Jožef Mikše.

Gilbert Minn.

Klerikalno časopisje tukaj v Združenih državah, kakor tudi drugje, rado naglašajo koliko dobrega je že storilo v korist delavstva, v korist naroda. Vendar, kjerkoli vlada klerikalizem, je za delavstvo najslabše, narodi tavaajo v temi in nevednosti, mežde so nizke, siromastva ni konca ne kraja. Ubogi so kmetje, ubogi je delavstvo, ki nima mnogokrat, da bi se do siteda najdelo. Zatoraj, stvar, zakaj ta politična sila ne če je klerikalizem res tako dobra zboljšja v teku toliko stoletji razmer? Dejstvo je, da kjerkoli ima klerikalizem večjo moč, tem slabše je za pripristo ljudstvo, za proletarjat, ki mora bežati iz domovine in iskati kruha in zavetja pod drugo streho, ki je manj klerikalna. Klerikalizem nastopa pov

sod z vsakovrstnim praznim žuganjem in igra se z Bogom v politiki.

Klerikalna stranka je finančno podpirana z denarjem, ki se nabere za cerkvene svrhe, in nje kolovodje so večinoma ljudje, kateri so bolj ali manj učeni, in zatoraj bi morali biti zmogni maso ljudstva zadovoljiti. Vendar dolgo število let gospodarstva te stranke je pokazalo, da je tam za ljudstvo najslabše, kjer ima ona največjo moč. Iz tega sledi, da je kolovodjem te stranke mar le njihov žep, in če bi ta stranka proletarjat izobraževala v posvetnih vedah in ga vodila do boljšega spoznanja življenja, škodovalo bi to žepom in čast voditeljev te stranke. Princip te stranke je toraj držati ljudstvo v kalni vodi, ker v tej se najboljše ribari.

V kritičnih časih, v časih delavskih borb, se klerikalizem še ni nikdar zvezel s proletarjatom, in ga podučil k složnosti, da bi dosegel zmago v boju za večje delavske pravice. V teh časih, v industrijskih bitkah se klerikalizem najtesneje zveže s kapitalom, in skuša z lepim in grdim, z nebosi in s peklo zmotiti proletarjat, da postane needini, da postanejo prijatelji sovražniki, in da vsled tega delavstvo tolikokrat podleže v industrijskih bitkah. Delavec naj bi bil zadovoljen z najmanjšim drobtinami, ki odletijo od dobička industrije, kapital in njegov zvesti trabant, klerikalizem, naj bi pa živela v izobilju. Delavec, njegova žena in njagovi otroci naj bi ne imeli nobenih življenjskih udobnosti tega sveta, oni naj bi bili zadovoljni s tistim kar se bo delilo na ono stran groba, delavstvo naj bi trpelo in slabo živelo, naj bi bilo razdruženo, da bi ne moglo ničesar zahtevati, njega edini pravica naj bi bila opravljanje najtežja dela, ker to je božja volja in volja klerikalnih kolovodij, in, se ve, kar ti rečejo, je edino prav. Vprašam vas, vi klerikalni voditelji, ali imate le vi in kapitalisti pravico se organizirati, nastopati skupno proti proletarjatu, ali imate le vi pravico delati zakone za svojo korist, ali imate le vi pravico do visokih zaslužkov in do udobnega življenja? Ali mi delavci, ki proizvajamo vse, kar je potrebno za življenje, nismo ljudje iz mesa in krvi, kot ste vi? Delavce prezirate, ogibate se jim, razen takrat, kadar hočete denarja. Vežete se z angleškimi luteranskim kapitalom, svoje narodne brate, svoje sovornike pa teptate v ozadje. Kako se to strinja s kristjanskimi načeli? Ti Janez iz Prelesja raztolmači nam to.

Klerikalizem nasprotuje politični stranki delavcev, ki se zove socializem. Kaj vas briga kolovodji, ako se delavce organizira pod svoj prapor? Vi ga toliko let niste marali, mu niste z vašo stranko nič pomagali, toraj je primoran organizirati se tam, kjer mu kaže bolje, organizirati se v delavski in socialistični stranki, katere se potegne za proletarjat ob vsaki priliki. Vi greste ob časih industrijskih borb vsikdar v vrste kapitalistov in napram delavcem, vi igrate vlogo tajnih policajev; ni vragda bi bil delavec tako slep, da bi ne uvidel, kedo je njegov najhupši sovražnik in bi mu ne pokazal hrbet. Relnački.

Aurora Minn.

V zadnji številki A. S. vidimo celo kolono posvečeno N. V. Kranjskemu Janezu ni nobena iz trte izvita in v zraku vjeta domišljija preostudna, samo, da indirektno špika ljudi. Ali jeto poklele namestnikov Krista? Ni ga lista v Ameriki, da ne bi se ta človek zaganjal vanj. Kolje in laja kot besni pes. Sedaj se zaganja v socialiste, potem v svobodomesilce, zopet v naprednjake, vse, kar ne leži pred njim na kolenih je za nič. Sebe in svojih grehov ne vidi, in teh je veliko. Vse je zabito, nihče nič ne ve in ne zna, samo on, je vsegaeden učenjak. Bebel in Daps sta tepla, ker nista trgala hlače po školskih kloph poljovico svojega življenja. Praktična šola, ki je postavila umrlega John A. Johnsona, na guvernerski stol države Minnesota, je od muh. On ni hodil v šolo, vendar je bil eden najboljših guvernerjev. Kranje je hodil v šolo, vendar je eden najbolj spačenih duhovnov. Edinson je tepec ker nima črnih šol. Po mnenju Kranjca odločuje edino šola kolike koristi je poedinec človeštvu. Kapitalist Rockefeller namna šol, niti jih ni

ma Carnegie, vendar sta ta dva tako zmuhtana, da sta vzela človeštvo železo in petrolej. Takih nazorov kot je Kranjec zamore biti edino isti, ki hoče cepiti dlake. Srečni smo, da niso vsi naši duhovni takega značaja kot je Janez Kranje, ki pozna menda tistega župnika, ki je oskrnul slovensko dekle v Chicagi in, ki ima tudi drugače jako kosmato vest.

Odkar je Janez Kranjec urednik A. S. je ta list sredstvo najgršje gonje v Ameriki. Razširjanje Kristovega uka je dalo prostor obrekovanju in psovanju. Dvomin če se nepolitični slovenski duhovni strinjajo s tem grdim početjem. Samo zavijanje, indirektno obdolževanje, laži, obrekovanje, psovanje; zastoj se išče po eni besedi v izobrazbo in poduk slovenskega delavstva. Brece, katero je dobil Janez Kranjec od delegatov J. S. K. J., ne more prebleti. Zaganja žogo v druge, a vedno odletno vedno nazaj vanj. Milo je jokati in stokal pred konvencijo J. S. K. J., blatil njene uradnike, namigaval to in ono, a delegati se ni so ozirali na njegove krokoiliske solze oni poznajo predobro grde nakane tega duhovna, in dali so mu, da mu je zaprlo sapo.

Vsaki priprosti delavec že danes ve, da moramo tudi slovenski delavci iti naprej z ostalim svetom, le urednik A. S. tega ne ve, ali neče vedeti. Časi minevajo ko je Slovenec vrjel v vsako vraževero. Svet se spreminja, svet se snuje in z njim sukati se mora tudi slovenski trpin. Kar je bilo ob rojstvu A. S. pred četrstoletnjem moderno, je sedaj staro, je sedaj izrabljeno, in sedaj priporočljivo za reševanje posvetnih vprašanj delavstva. Pred četrstoletnjem je delal čevljar čevlje na roko; danes se delajo s stroji, delo je razdeljeno, in isto število čevljev, ki se jih je tedaj napravilo na rokah v enem mesecu, napravi se jih sedaj na strojih v enem dnevu ali še prej. In to je prinesel duh časa, in prišlo bo še drugače. Nesmiselno je ozirati se na stare zakone, na predpise istih, ki so živeli dobe pred nami. Duh časa jerodil Gl. Sv., Pr., Gl., N. V., itd. Zastonj se zaletujete, obrekuje in blatite liste in osebe, katere so delujejo za izobrazbo slovenskih delavcev v Ameriki. Svet gre naprej, svet, to je trezno pametno človeštvo ne zre v preteklost, ampak zre v bodočnost, bojuje se za bodočnost. Jezi vas, ker je N. V. storil v pol leta več koristi za slovenski narod v Ameriki, kot A. S. od svojega rojstva, to je v dolgi dobi četrstoletnja. Bravo, le tako naprej, dokler je še "bravev" kaj. Ti N. V. pa le nevstraheno naprej po začrtani poti; deluj za prbujo naroda, za kulturno in gospodarsko izobrazbo njega, in tebi bo zagotovljen prospek, A. S., ki se v četrstoletnju ni mogel dvigniti, in je daleč za teboj, bo pa vtiuil v blatu nazadnjaštva.

Kar se tiče delavskih razmer Aurori ni še preslabo. Dela se s polno paro. Delo se pa ne dobi lahko, ker prazne prostore so zasedli štrajkarji iz bakrenega okrožja na Michigan. Bora teh stavkarjev s kapitalom je huda, in ta borba je naša borba, zato je potreba, da jih podpiramo. Vsaki naselbini bi se moral zbrati odbor ki bi pobiral prostovoljne prispevke za naše brate na Michigan. Vsak delavec, da lahko vsak mesec 25 centov za to stvar, in tako bi šla iz železnega okraja na bakreni okraj vsak mesec precejšna pomoč. Vi, "samaritanski usmiljenci," ki kričite, da zastopate Krista, kje ste sedaj? Vi imate priložnost in čas, zakaj ne greste med svoj verni narod in ne nabirajte prispjevkov za stavkarje, njih žene in otroke na Michigan. Ako imate kaj sreca storili boste to že iz usmiljenja do nedolžnih otrok. ki so bosí in nagi, lačni in žejni, ker jim ne da kruti kapital, ki je obogatel z žuljami njih starišev, najskromnejših življenjskih potrebščin. Ti otroci niso krivi, da so rojeni iz delavske matere, oni niso krivi, da je njih oče mezdni suženj katerega je prodal kapitalu sam na mestnik Krista v Calumet. Vi propovedujete, vi govorite. Zakaj bi ne spregovorili enkrat par besedi v korist nedolžnih otrok, kateri stegujejo zanjmi proti proletarski materi ročice za skorjo kruha. Tesarjev sin je rekel "Pustite malle k meni;" njegov namestnik na Calumet pa drži s protestanti, katoliške otroke pa tlači s tem, ker je nastopil zoper delavstvo.

V. M. — ch.

Ali imate omotico?

Ali vas hrbet boli? Ali ste bleđi? Vzrok tega so vaše obisti, ker niso v pravem redu. Poskusite

SEVEROVO ZDRAVILO ZA OBISTI IN JETRA

(Severa's Kidney and Liver Remedy)

katero je eno najboljših sredstev zoper obistne, jetrne in vodne neprilike. Cena 50c in \$1.

Ali ste onemogli?

Ali ste trudni, ali nimate veselja do dela in drugih reči, ali je vaša prebava slaba? Odpravite te neprilike s tem, da okrepite cel ustroj. Uživajte

Severov Življenski Balsam

(Severas Balsam of Life)

Priporoča se tudi zoper dolgotrajne zapeko, zlatenico, slabo prebavo in razne druge jetrne neprilike. Cena 75 centov

Ali imate zapeko?

Skrbite, da se Vam vsak dan čreva izprazni. Ako imate zapeko, vzemite

Severove Jetrne kroglice

(Severa's Liver Pills)

vsako noč kot navedeno in se boste jutraj boljše počutili. Ne škčipljejo ali grizejo črev, ampak delujejo milo. Cena 25 centov.

Vprašajte lekarnarja za Severova zdravila.

Zavrnite nadomestitve. Ako jih nima lekarnar, pišite nam.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Orožarna. Delniška družba avstrijske orožarne izkazuje letos 2,938.268 kron čistega dobička ter je določila dividendo 38 k. na delnico. Komentar si lahko napravi vsak sam, če ni vojna dober biznes.

UPRAŠANJA IN ODGOVORI.

J. P., Rocks Springs, Woy. Glede zemlje v Coos Co., Ore., katerra je v tožbi med zvezno vlado in Southern Pacific železniško kompanijo, vam poročamo, da smo zvedeli iz Washingtona, da je vloži železniška družba priziv na najvišje zvezno sodišče (United States Supreme Court.) Take stvari se vlečejo navadno par let. Kadar bo odločeno bomo poročali v Narodnem Vestniku, in naše upanje je, da se izreče odlok v prid Združenih držav, v katerem slučaju bo zemlja najbrže odprta za naseljenje pod homestead postavno.

Tozadevno zemljišče je ob železnici, je pogodeno, a je velikanske vrednosti. Kolikor smo mi poučeni prodaje se akter sliče zemlje v isti okolici po \$130. — Pišite nam kak dopis iz Rock Springs. Zdravi!

NAROČNIKI.

ki se preselijo, se prosijo, da nam zraven novega naslova naznanijo tudi stari naslov, ker nam drugače ni mogoče naslova popraviti. Mi imamo tisoče naročnikov ter je med njimi mnogo popolnoma enakih imen, vsled česar nam je nemogoče vedeti, kateri se je preselil. Ako se bodo cenjeni naročniki tega natančno držali, potem ne bo več pritožb, da ne dobiva eden ali drugi svojega lista. Ravno tako nam naj tudi vsakdo, ki ne dobiva lista na popolnoma pravi naslov, to naznani, da popravimo. Pogosto se pripeti, da pride novi pismonoša, ki dotičnega naročnika ne pozna, vsled česar nam list vrne, ker ni naslov dovolj jasen. Po daljšem času se še le naročnik oglasi, da lista ne dobiva. Bodite toraj pri naslovih natančni.

Upraviništvo.

S krivo prisego je očetovstvo zatajil 44 letni finančni nadzornik Dmitar Mrakovič iz Stupice; zagreško sodišče ga je zato na šest mesecev težke ječe obsodilo.

Najdaljši roman na svetu. Ni nikakoršna šala, marveč popolna resnica, da je zdaj dovršen roman, ki je začel izhajati leta 1852. Ta roman je najdaljši roman, kar ga pozna svet. Spisal pa ga je Japonec Kiong T. eBakiu. Pisatelj je leta 1852. sklenil z založnikom pogodbo, da bo ta izdal roman toliko časa, da bo gotov. Poslednji zvezek je Kiong Te Bakiu izvršil pred kratkim. Roman šteje zdaj 106 zvezkov.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rojak Frank Žnidar je potovalni zastopnik za Narodni Vestnik. Nahaja se sedaj v državi Ohio, in pozneje obiskal bo državo Pennsylvanijo. Rojak Žnidar je pooblaščen pobirati naročnino, oglašene in naročila za tiskovine. Cenjene rojake in rojakinje ljudno prosimo, da ga blagovolijo prijazno sprejeti, in da mu gredo na roko.

Spoštovanjem

NARODNI VESTNIK.

Pozor! Pozor! Pozor!

Z malim denarjem veliko zabave!

Najboljši in najnovejši GRAMOFON samo

\$7.50

Naročite si najnovejši GRAMOFON, s katerim si lahko napravite prijetno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo za mal denar. Naš GRAMOFON je popolnoma nova iznajdba. Nadkriljuje druge radi čistega, močnega glasu, vsled tega vam ga najtopleje poročamo. Ako si naročite naš GRAMOFON, smo prepričani, da boste z njim jako zadovoljni.

Prodajamo tudi igralne plošče najboljših pesnikov in godbenikov po 65c komad. Naše plošče so izdelane popolnoma iz nove snovi ter pri vporabljenju nikakor ne pokvarijo. Ako padejo, se ne razbijajo in to dejstvo jim daje prednost pred vsemi drugimi izdelki.

Jamčimo najboljšo in pošteno postrežbo s tem, da v slučaju nezadovoljnosti naročnikom denar vrnemo. Vsa naročila se morajo plačati. Cenik pošljemo vsakomur brezplačno. Pišite ponj.

BENKO RUS & C
11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

A. M. MURNIK

Grant Avenue

Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ZENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAŽIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEDJTE NAČO ZALOGO TER PRIŽAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za
Baltimore and Ohio železnico
CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,

Northwestern Passenger Agent,

ST. PAUL, MINN.

po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

Slovensko zavetišče v Ameriki

INKORPORIRANA V DRŽAVI ILLINOIS.

NAJBOLJ POTREBEN ZAVOD ZA SLOVENSKE NAROD V AMERIKI.

U R A D N I K I :

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortlandt, St., New York.
Podpredsed.: Paul Schneller, 208 5th St., Calumet Mich.
Tajnik: Fr. Krže, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brozich, Box 424, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Joseph Benka, predsednik, 11250 Indiana Ave., Chicago
Frank Mladich, John Žvanut, A. H. Skubic, Frank Podboj, vsi v Chicago, Ill.

DIREKTORIJ

obstoji iz vseh zgoraj navedenih uradnikov in nadzornikov ter še sledečih rojakov:

John A. Germ, Braddock, Pa.
Ivan Pajk, Conemaugh, Pa.
John Gantar, Frontenac, Kansas.
Matija Pogorelec, Chicago, Ill.
Louis J. Pirc, Cleveland, Ohio.
John Verderbar, Chicago, Ill.
E. J. Mencinger, Pueblo, Colorado.

Vsaka slovenska organizacija, ki šteje po dva ali več društev, je opravljena do enega člana v direktoriju.

Vsak slovenski list v Ameriki je opravičen do enega mesta v direktoriju.

Vsa ostala samostojna društva so opravljena do enega zastopnika v direktoriju.

Rojaki! Agitirajte za Slovensko Zavetišče v Ameriki, ki naj bode spomenik skupnega narodnega dela. V potrebi smo si vsi enaki, podpirajmo eden drugega in skrbimo za one, ki si sami pomagati ne morejo.

Vsi dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na tajnika: Fr. Krže, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. ki denarne pošiljatve oddaja blagajniku tedensko.

Črna žena.

Zgodovinski roman. — Priredil Javoran.

(Dalje.)

"Nekega hlapca je srečala no poti v Radovljico in sinoči je šla Bregarjeve hiše na Brdih. Anželj in dva njegova spremljevalca so jo zapodili s sekuro v roki," je odločno zatrjeval Grahek. "Ali je vse to resnica?" je ves razburjen vpraševal nadalje.

"Anželj sam je pripovedoval danes zjutraj, kako jo je srečal," odgovoril Grahek; "sam bi bil rad zasledoval čudno postavbo in jo opazoval iz bližine Bregarju, toda njegova žena ga je siloma odgnala nazaj, boječ se, da se mu nebi primerilo kaj hudega, kakor je zgodilo Bregarju, ki jo je tudi zasledoval; Zalka, Anželjeva žena, je menda bridko jokala."

"Če je vse to res," je nadaljeval Štefufjček s švigajočimi očmi in tresočim glasom, "potem je Zalka v največji nevarnosti — v smrti. Prosim vaju, Grahek in Pušavec, hitita, tečita na Brdo in varujta Zalko in otroka. Zaklenita vrata, zatvorita vrata in pazita varno. Če bo sila, tudi udarita!"

Vsem navzočim sose Štefufjčkove besede zdele čudne. Nikdar niso videli možka tako razburjenega in tako prestrašenega. Vsi so videli na njem nekaj posebnega in zato so ga vsi kar križema gledali:

"Štefan, kaj pa je s črno ženo?" — "Ali poznaš, črno ženo?" — "Ali veš mar kaj gotovega o njej?" — "Saj je le duh, kaj ne?" — "Ne ni duh, ampak zvita, zlobna ženska!" je kričal možek in se je počel vršiti in kričati, "sam sem jo videl, dobro jo poznam!"

"Kaj se je pa zgodilo takrat z Bregarjem?" ga je radovedno vprašal Globokar.

"Nikar ne vprašujate nadalje!" je razburjeno kričal možek. "Pridite, tečite, vsako odlašanje bo povečalo nevarnost. Prosim vas, varujta, čuvajte Zalko n njeno dete — niti trenotek ju ne smete zapustiti izpred oči — ne danes, ne jutri in ne pojutrišnjem in ne pozajutrišnjem! In votlino pri, slepem Bogu prosim vas, preiščite nazaj do zadnjega kotička, preden boste peljali vanjo ženske in otroka. Gorjanci naj neprestano stojte na straži in naj primejo, črna ženo, če se jim bo prikazala."

Grahek in Pušavec sta ubogala možka in takoj odšla! Drugi pa tembolj obsipali možka z novimi vprašanji. Ta je pa kakor zatrdjen strmel predse in včasih ni nič odgovoril, včasih pa prav nasprotno. Čez nekaj časa je vstal, naložil na rame svojo krošnjo in se s svojim navadnim, vendar odločnim glasom:

"Jutri toraj, peljite žene in otroke v votlino k slepemu Bogu! Gorjanci naj prevzamejo stražo.... Jaz pa moram oditi, imam mnogo posla na drugih krajih; moja kupčija gre slabo.... Pomni! Dobro, bojovníki naj pazijo na povelje; pojutrišnjem morajo biti pri polnočnem tu doli ob Savi. — Tu imate denar, da se bodo mogli preživeti!"

Pri teh besedah je segel možek v žep v telovniku in vrgel polno vrečko srebrnikov na mizo.

"Pazite dobro na moje besede," je še v slovo pripomnil možek; "umete jih dobro, zato se ravnajte strogo po navodilih; pisanih zapovedi ne bo več. — Bog vas obvaruj!"

Pri zadnjih besedah so mu vsi navzoči prikimali, češ, da ga ra-

zumejo; možek je pa bliskoma švignil skozi vrata in zginil v temi.

Na zemljo je legal večerni mrak pustne nedelje. Naenkrat so začeli na vseh bližnjih gričih in gorah veliki kresovi in pošiljali svoj ognjeni soj daleč po okolici. Videlo se je, kakor da bi bil ves blejski kot v ognju. In v trenutku so vedeli vsi prebivalci, kako velik in kako pomemben čas da se jim je približal. Ob prvem pogledu na žareče griče je vsakega obšel nekak strah in bojazen, sree se mu je krčilo in v duši so se mu porajale vsakojake boolestne misli, češ, nemara so ti ognji, ti kresovi znaniki moje nesreče, moje popolne pogube, nemara prinašajo ravno ti ognji strašno žalost in nesrečo moji ženi in otrokom; in ob takih mislih je vsakomu postalo tesno pri srcu in marsikomu je porosila trudno lice grenka solza sočutja in skrbi zase in za svoje. Tako se je ob prvem pogledu vsakdo nekoliko zbal svoje predznosti, toda kmalu se je pomiril, ojunail, v glavo so mu prišle nove, veselejše in upolne misli in samozavestno se je udaril na junaška prsa, češ, ti kresovi so začetek moje sreče, moje svobode, ta ogenj mi naznanja vesele bodoče dneve, ta žar in soj, ki ob seva nocoj naše griče in gore, mi kaže veselo bodočnost moje družine, katere ne bo več tlačila in stiskala brezskrbna gospoda ampak kateri bo zapovedoval dober in milisrčen gospodar. In ob slednjih mislih so se vsakemu dvignila prsa in upajoče oko je porosila solza veselja, zakaj vsakdo je bil prepričan, da gre v boj za svoje pravo in za svoje pravice in za pravice svojih dragih in da če tudi v tem boju podleže, ga ne more doleteti večja nesreča in sužnost, kakor ga tare sedaj, ko mora tlačaniti brezčutnemu Hartmanu in ko zase pravzaprav nima nikake pravice.

Take in podobne občutke so vzbujali v sreih blejskih kmetov ognjeni žarki, ki so naznanjali, da se čas krvavega ženitovanja bliža, in opominjali, naj bodo vsi pripravljeni za odhod na ženitovanje.

Po vaseh so se začele razlegati vesele, deloma celo drzne bojne pesmi in vsaki je sledilo glasno ukanje. — V Bodeščah je bilo vse po konci, ljudje so tekali od hiše do hiše in se zmedeno pogovarjali in pripravljali. Po cesti je prihitelo nekaj oseb in kmalu nato se je začela godba. Glasovi gosli so doneli po vasi, zdaj tako jasno in drzno, da so navduševali in ojunaili vse poslušajoče, zdaj zopet tako milo in nežno, da so globoko segli vsakomur v srce in vzbudili v njem milobo in sočutje. — Takoj na to so začeli peti trije glasovi:

"Že ognji po gorah žare, naznanjajo veseli dan; k ženitovanju nas bude: zato vsi svatje zdaj na plan!

Močno njih plamen papola, njih soj obseva nas; in žar njihov naj up nam da, da nam zasije sreče čar.

Naj kruteži še bolj besne, naj z mečem pridejo nad nas: vendar — nam srca govore, da jutri naš je čas!"

Kakor bi škranjčki žvrgoleli, so se razlegali jasni glasovi mladih grl po ulici in navduševali poslušajoče. Po hišah so se odpirala okna in radovedne oči so zrle na cesto, da bi spoznale pevce. Vsaki kitici je sledilo krepko ukanje in nazadnje je bil nekaj časa molk. — Toda kmalu so se zopet oglasile gosli: krepko so odmevali njihovi glasovi in vmes je kmalu zadonela milo in nežno, komaj slišno pretresujoča pesem:

(Dalje prihodnjic.)

"Marija ne govori mi o smrti...."

"Rudolf, jaz moram govoriti o smrti, ker ona se mi z vsakim hipom vedno bolj približuje, jaz jo že vidim. Poslušaj, danessem pobegnila iz samostana, ker sem želela govoriti s teboj, da se zamorem od tebe ločiti, da ti zamorem reči zadnjikrat "z bogom," da umrem po tvojem zadnjem poljubu, po zadnjem poljubu, katerega bodem pritisnila na tvoja usta. Poslušaj, Rudolf.... Marija vstane in gre k mizi, na kateri je bila steklenica šampanjca.

"Kje imaš odčepnik?"

Rudolf vstane in odpre steklenico. Med tem ko je on odpiral steklenico, je Marija nasipala strihnina v svojo čašo. Sama je vzela steklenico v roke ter si nalila v čašo, ki jo pusti na mizi ter sede zopet na divan k Rudolfu.

"Torej, poslušaj me, Rudolf. Ali se še spominjaš začetka najine ljubezni, ali se spominjaš, kaj sem vse pretrpela zaradi tebe? Ali se spominjaš, kadar sem po noči po snegu in dežju gazila semkaj, samo da sem mogla biti s teboj? Jaz se spominjam na vse tako, kakor da se je to zgodilo danes. Sladki so mi ti spomini. Pozabila jih nisem nikoli, niti sedaj v svojem skrajnem času. Ti si mi prisedel zvestobo, ljubezen, prisegel si, da boš umrl z menoj. Ti si hotel živeti z menoj daleč od sveta, sedaj pa, ko bi moje srce moralo doživeti to srečo, sem prevarana. V trenutku, ko sem morala braniti čast svojo in tvojo, postala sem žrtev dvoboja. Da jaz bodem umrla, Rudolf, ti pa živi, ali umri z menoj. Jaz umrem z najino ljubeznijo v svojem srcu. Ti živi in — ako ti je mogoče — bodi srečen."

"Ne obupavaj, Marija, ti mi želiš srečno življenje in vse dobro, ali ravno to je ono, ki mi razjeda srce."

"Le živi ti, da, srečen bodi! Svoja biti tako ne moreva. Grešili smo že tako. In — jaz ne maram, ker te ljubim...."

"Vsekakor, da ne moreva biti svoja, ker jaz sem že oženjen...."

"To ni nič, ali med nama so veliko večje zapreke, ki naju delijo za vedno. Jaz moram umreti, jaz sem potegnila smrt in jaz hočem držati svojo besedo. Marsikateri plemič bi se moral učiti od slabotne deklice, kako se mora držati dana beseda."

"Besedo držati znamo tudi mi možki."

"Ali ne vsi, moj Rudolf, mnogim je smrt na jeziku tedaj, kadar o njej najmanj mislijo. kadar pa v resnici pride taki čas, tedaj se pa smrti bojijo."

"To se tiče tudi mene?"

"Da, tebe in onih, ki niso vstanu, držati svoje besede."

"Torej, živi srečno, Rudolf, jaz pijem na tvoje zdravje."

"Marija vzame svojo čašo v roko ter trči z Rudolfom."

"Bodi srečen!" reče ter izprazne čašo do dna.

"Rudolf, sedaj sem popila strup. V petih minutah ne bodem več med živimi. Jaz vršim samo dolžnost, umiram samo za najino ljubezen."

"Marija, ti nisi popila strupa?"

"Sem, zlato moje, že deluje. V nekoliko trenutkih.... bodeš zgubil.... svojo sestro...."

"Marija.... tudi ti veš o tem....?"

"Materna pisma.... v mizi.... z bogom.... vem.... za najino.... ljubav...."

V zadnjem vzdihljaju objame Rudolfa. Smrt se je priplazila polagoma. Marija je ležala v naročju svojega Rudolfa, ki ni se več zavedal, kaj se godi okoli njega. Marija še vzdihne enkrat ter še poljubi umirajoča Rudolfa. Strese se ter konča z nasmehom na ustih.

Rudolf se ni niti zavedal, da drži v svojem naročju mrtvo truplo. Še le tedaj, ko je upadla glava Marije je prišel k pravi zvesti.

(Dalje prihodnjic.)

ZNAK DOBRE OBLEKE

COLUMBIA
Clothing Co.
DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR
Cena za vse enaka. — Obleka za moške in fante; najboljša blago po primernih in poštenih cenah.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN
poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, naj-novejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča

VODSTVO.

Prepričajte se o istinitosti!

Poskusite enkrat sodček mojega najboljšega rdečega vina iz Euclid grozja. Za pristnost jamčim, ker ga lahko rabi vsak mašnik pri sv. daritvi. Vina imam veliko v zalogi. Cena \$24.00 barrel. Postrežba točna in v popolno zadovoljnost.

Za obilna naročila se priporoča

Louis Lah,
trgovec z vinom
1033 62nd St., N. E., CLEVELAND, O.

John Bartol
CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna

NAJSTAREJSI SLOVENSKI
TRGOVEC V MINNESOTI
PRIHRANIM VAM DENAR
NA VSEH POTREBŠČINAH
PREPRIČAJTE SE!

Frank Veranth
ELY, Minn. — Phone 96.

PRIPOROČA SE ROJAKOM
ZA NAROČILA TRDEGA IN
MEHKEGA PREMOGA.

Narocite pravocasnno, da
boste imeli kadar rabite.

SLOVENSKA GOSTILNA

Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM
ROJAKOM V OBILEN
POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z
VSAKOVRSNIMI
PIJACAMI.

Elco Theatre
ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE
PREMIKAJOČE
SLIKE, PETJE IN DRAMATİČNE
PREDSTAVE. ZA
TO STE VLJUDNO VAB-
LJENI, DA NAS OBIŠČETE.

Naše predstave so dobro izbrane
za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer
ob 8. in 9. uri. — Za sobote in
nedelje imamo posebne pro-
grame, katerih ne smete za-
muditi, da ne boste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik

Helo prijatelj!

Kadar si žejen, ali če te tare
maček, oglasi se v gostilni

"Pri mačku"
(Anchor Bar)

Kadar prideš s poulično karo,
oglabi se na 311—3rd Ave. za
dobro pokrepčilo ali za vse dru-
ge posle, kjer boš vedno dobro
postrežen.

na 311—3 Ave.
HIBBING, MINN.
JOHN POUSSA, lastnik.

First National Bank,
EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK
\$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

KDOR ČITA POLUTEDNIK "NARODNI VESTNIK" IZVE
NAJNOVEJŠE NOVICE IN PODKUJE SE V VEDAH, KI SO
ZA PRAKTIČNO ŽIVLJENJE POTREBNE.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital \$25.000. Preostanek \$29.318.
Osebnna odgovornost \$5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar
na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovincem.

Pridite in se prepričajte!

CENTRALNA LECA.

ČISTO NA NOVO
OPREMLJENO.

SOBE S PARNO KURJAVO,
TOPLINO IN MRZLO VODO.
UREJENE PO NAJBOLJ MO-
DERNEM NACINU.

Park Hotel

ILIJA RATKOVICH, lastnik

ŠTEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE
IN SUPERIOR STREET

TELEFON: MELROSE 1673.

DULUTH, MINN.

SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET.
CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovi.

Josip Gerzin

zastopnik za ELY,

Minnesota.

M. F. SKALA, agent za

**"Pabst" Milwaukee in
"Peoples" Duluth pivo.**

Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt.

Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v

ELY, MINN.

Telephone No 52.

ZAPISNIK
tretjega glavnega zborovanja
S. S. P. Zveze v Milwaukee,
Wis.
(Dalje.)

Št. 55. Društvo želi tri razrede. Pristopnina istih naj bi bila sledeča: Od 16 leta do 25 leta vstopnina \$2.00, od 25 leta do 35 leta vstopnina \$4.00, od 35 leta do 45 leta vstopnina \$5.00. Starostni naj bi bili kakor dosedaj.

Št. 56. Asesment se zviša. Bolniška podpora po treh mesecih po vstopu. Pravica do podpore po sedmih dneh bolezni. Zavarovanje po lestvici.

Št. 57. Se podvrže sklepu konvencije.

Št. 59. Asesment po \$1.35. Bolniška podpora po štirih mesecih vstopa. Dva razreda \$500 in \$1000 dolarjev. 25 centov za potni list naj pride v društveno blagajno ne v Zvezino.

Št. 61. Bolniška podpora po treh mesecih po vstopu. Mesečni asesment \$1.35.

Št. 62. Se zviša asesment. Vstopnina zniža, Bolniška podpora po treh mesecih po vstopu.

Št. 63. Asesment pri starem. Društvo želi, da bi člani pri nevarnih delih plačevali večji asesment, kakor člani pri lahkkih delih.

Št. 67. Bolniška podpora po treh mesecih po vstopu in izplačilo podpore v petih dneh prijave bolnim.

Št. 68. Društvo želi tri razrede Bolniška podpora po treh mesecih po vstopu.

Št. 69. Bolniško podporo po treh mesecih po vstopu.

Št. 74. Asesment, kakor določi konvencija.

Št. 77. Se podvrže sklepu konvencije.

Št. 76. Vsak član razpolaga prosto z svojo usmrtnino. Članice zahtevajo enakopravnost. Bolniška podpora po preteku treh mesecev vstopa, v slučaju nezgode takoj.

Št. 79. Podpora po treh mesecih po vstopu. V slučaju poroda \$10.00

Št. 80. Asesment povišan. Bolniška podpora po treh mesecih po vstopu.

Št. 84. želi, da bi Zveza plačala postrežnika bolniku.

Št. 85. Želi mesečni asesment \$1.00.

Št. 86. Bolniška podpora po preteku treh mesecev po vstopu.

Št. 87. Bolniško podporo po preteku treh mesecev za zunanje bolezni, za notranje po šest mesecev po vstopu. Asesment kakor konvencija določi.

Št. 89. Asesment \$1.25. Vsak četrt leta povišan za 25 centov Bolniška podpora po štirih mesecih vstopa. Asesment se ne poviša, se raji zniža vsmrtnina.

Št. 90. Bolniška podpora po treh mesecih vstopa. Asesment se poviša. Trije razredi.

Št. 91. Enakopravnost članice s člani.

Št. 93. Bolniška podpora pa treh mesecih vstopa.

Št. 94. Bolniška podpora po treh mesecih vstopa. Podpora za poškodbe takoj, za notranje bolezni po šestih mesecih vstopa. Asesment poviša po lestvici.

Št. 99. Podpora po treh mesecih po vstopu. Usmrtnina se zniža in asesment poviša; v slučaju da se ponesreči \$1.00 odškodnine, ne da se odtrga od usmrtnine.

Št. 100. Želi posebni sklad za poškodbe. Asesment naj se zviša po potrebi.

Št. 101. Starostni člani naj se sprejemajo od 45 do 50 leta.

Št. 103. Se podvrže sklepu konvencije.

Št. 107. Društvo želi, da se dovoli \$75.00 za operacije.

Št. 108. Svetuje trezni preda rek pri odredbi asesmenta. Želi, da se upelje plačilna lestvica.

Št. 109. Želi, da se asesment poviša v pokritje bolniškega sklada.

Št. 113. Asesment ne več kakor \$1.25.

Št. 118. Želi da se asesment zniža, drugo naj ostane pri starem.

Št. 119. Da se asesment ne poviša. Bolniška podpora po treh mesecih vstopa. Da se pogrebni stroški izplačujejo v teku 30 dni.

Št. 120. Da se usmrtnina plača v 45 dneh in da se usmrtnina istotako splača umobolnim.

Št. 122. Bolniška podpora po preteku treh mesecev po vstopu.

Št. 123. Bolniška podpora za notranje bolezni po treh mesecih po vstopu; za zunanje takoj.

Št. 124. Želi plačilno lestvico. Podpora naj se zviša.

Št. 125. Se podvrže sklepu konvencije.

Št. 126. Se podvrže sklepu konvencije.

Čitanje došlih pozdravov.

Cleveland, O., 16. sept., 1913.

Čestiti zborovalci! 51 članov in članice odseka Lunder-Aadmič št. 20 S. S. P. Z. vam kličejo: Obilo vspeha v bratski slogi!

A. Groboljšek, igrovodja.

Cleveland, O., 16. sept. 1913.

Slavna konvencija! Kot delavski možje ste zbrani pri resnem delu naroda, da se posvetujete, kako bi se nadalje otirali solze vdovam in sirotam. Delegatom želimo največji uspeh in pošiljamo nadoren pozdrav.

J. Gornik, A. Jerina, F. Gornik. Prebere se tudi zasebni brzojav del. Marna in Smuka.

Pisмени pozdrav iz Claridge, Pa., 16. sept. 1913.

Pozdrav od člana št. 2 — L. Sturm.

Cumberland, Wash., 16. sept. 1913.

Obilo vspeha želi konvenciji društvo št. 48 S. S. P. Z.

M. Lokovšek, predsednik; J. Umeč, tajnik; J. Podkrajšek, blagajnik.

Pozdravom se zakliče trikratni Živijo!

Predno se nadaljuje s pravili se določi uveljaviti predloge z navadno večino.

Za čelo pravil se natisne sledeča znamenja: III. redna konvencija S. S. P. Zveze zborujoča v Milwaukee, Wis., v dneh 8. septembra 1913. je sprejela to ustavo in pravila.

Popravki in dodatki pravilom in ustavi.

1. ostane neizpremenjen.
2. ostane neizpremenjen do točke c, točka d se nadomesti z novo, ki se glasi: jih navduševati, da postanejo vredni državljeni nove domovine.
3. ostane; doda se: konvenciji (delegatom in delegatinjam) splošnem glasovanju in nakonvenciji izvoljenemu glavnemu odboru.
4. ostane neizpremenjen.

Reditelj naznani, da želi vstopa na zborovanje poročevalce Proletarca F. Petrič, ker se zadostno legitimira se mu vstop kot časnikarju dovoli.

5. in 6. ostaneta neizpremenjena.
7. se proti koncu glasi: na njegovo priporočilo tudi sprejme.
- 8, 9, 20, 11, in 12 ostane neizpremenjeni.
13. se proti koncu glasi: sprejema prošile, če jih potrdi vrhovni zdravnik.
14. ostane neizpremenjen.
15. se črta in z novim nadomesti, ki se glasi: Stavko-kazi, zdražbarji, orožniki, deputyi in detektiv, kakor tudi osebe, ki ne vidi jo ali ne slišijo dobro, dalje osebe z enim očesom, ali z eno nogo ali eno roko in osebe, ki so bile radi zločina obsojene v državne jetnišnice, se ne sprejemajo v Zvezo.
16. Ostane, le lestvica dedičev se spremeni v sledeči razdelek:

1. Članovi ženi, zakonskim in nezakonskim otrokom.
2. Članovim staršem.
3. Članovim bratom in sestram, ako teh ni pa pol bratom in pol sestram.
4. Staremu očetu in stri materi.
5. Nečakom in nečakinjam.
6. Članovim bratrancem in sestričnim v prvem kolenu.
7. Članovim tetam in stricem.
8. Če pa teh ni pa komur hoče.
9. in 10. točka odpade.
- c) oporočane stane 25c.
- d) ostane neizpremenjena.
- e) se glasi: V slučaju, da kateri član zgubi polico, ali da mu kako drugače zmanjka, mora pred javnim notarjem izgubo iste podprigeno potrditi in to notarsko potrjeno poročilo poslati na gl. tajnika z natančnim zapiskom oporoke. Tajnik mu na to izdela novo polico, kar se računa 25c.
- f) ostane neizpremenjena.

III. poglavje.

Predno se določi pristopnina in asesment se razpravlja o razredni usmrtnini in bolniške podpore. Po daljši in stvarni debati se sprejmejo sledeči razredi usmrtnine: I. razred \$250.00 usmrtnine, II. razred \$500.00 usmrtnine, III. razred \$1000.00 usmrtnine.

In sicer z dodatkom, da v slučaju, da ne pride do združitve slov. organizacij, da razrede po

trdi dve tretjinska večina splošnega glasovanja.

Glede bolniške podpore se sklepe, da se bode 1. januarja 1913 plačevala v treh mesecih po pristopu in sicer za notranje in zunanje bolezni. Z veliko večino potrjeno.

Sklep seje ob pol šestih zvečer.

NAŠA MOČ.

Misli se, da naša moč je rezultat od tega, kar jemo. To je deloma resnica, stvar pa je ta, da naša moč je posledica tega kar prebavimo. Mnogi ljudje, ki dosti jedo so suhi in bolehn, ker hrana jim ne prilega: njihova prebava je slaba. To kaže kako važno je, da držimo naše prebavne organe v popolnoma dobrem redu. Če počutimo kakokoli težavo pred ali po jedi, kakor rečimo kislo brčkajenje, bluvanjanje, zapetost, bolečine zaprtje, nam bo takoj odpomoglo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Isto izžene iz telesa vse kar ovira prebavo. Isto ojačuje prebavne organe, napravljaj zdrav apetit in pomaga prebavi. V lekarnah. Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Trinerjev Liniment je najtočnejši olajševalec bolečin.

Smešnice.

Pri Sv. Tomažu je bilo žegnanje in po strodavnem običaju so se v gostilni stegli, točno ob pol peti popoldne, kakor še vselej, kar pomni najstarejši oca.

Ob pol šestih je krečmarjev sinček prišel na orožniško postajo in rekel:

“Prosim, naj gredo hitro na pomoč, pr nas se tepejo že celo uro.”

“Zakaj pa te oče ni prej sem poslal,” je vzkliknil postajevodja in se pripravljaj na odhod.

“Ja, prej je naša stranka zmagovala,” je dejal fantek; “zda pa zmagajuje liberalci, pa so oče rekli: pojdi hitro po orožnike...”

Fajmoštar Jaka je začutil, da z njegovim zdravjem ni vse v redu in ker domače “arčeni” niso nič pomagale, se peljal v Ljubljano poiskat mnogo priporočenega zdravnika.

Dovolite, velečestni gospod župnik, je dejal zdravnik, da vas vprašam, koliko vina na dan popijete

Najmanj pet litrov, časih pa tudi še nekaj kozarcev več.

Ali tudi kadite?

Dopolodne tri kube, popoldne pa štiri vrčinke.

Če hočete postati zdravi, gospod župnik, morate pustiti pijačo in kajenje.

Hvala, je rekel župnik, vzel svoj klub in se zmajaje z glavo odpravil za odhod.

Oprostite, gospod župnik, je hitro dejal zdravnik, za svet, ki sem vam ga dal, dobim pet kron.

Bežite no, je mirno odgovoril fajmoštar Jaka, saj jaz vašega sveta ne sprejemam.

Jera Macafura je dobila v mestu službo pri vladnem svetniku. Gospod vladni svetnik je imel sina, ki je popustil študiranje in se posvetil gledališču ter postal imeniten tenorist. Toda vladni svetnik se s tem ni mogel sprijazniti in je večkrat govoril o tenoristu kot o svojem izgubljenem sinu ter ga ga sploh ni pustil v hišo.

Nekega dne pa je na stanovanju pozvonilo in ko je Jera odprla vrata, je stal pred njo tenorist. Jera ga je dobro poznala, a se je delala, kakor bi ne vedela, kdo da je.

Kaj bi radi? je vprašala.

Z mojem očetom bi rad govoril, z gospodom vladnim svetnikom.

Jera je pogledala tenorista od nog do glave, potem ga je pustila pred vrati in je šla v sobo ter glasno zaklicala:

Gospod vladni svetnik, ta izgubljeni sin se je najdel — ali ga pustite notri?

Mala Lizika se je ves dopoldne smukala okrog telefona. Končno je poklicala mamico.

Ti mamica, ali imajo v nebesih tudi telefon?

Ne, Lizika! Kaj bi pa rada?

Jaz bi rada Boga nekaj vprašala.

For the Guest

Hamm's BEER

makes him feel at home

Theo. Hamm Brewing Company ST. PAUL MINN.

ISČE SLUŽBE.

Mesar, izurjen v mesarski stroki, bodisi v klanju vsakovrstne živine, kakor tudi v sekanju mesa. V tej deželi biva šele nekaj mesecev, govori slovenski in nemški. — Natančneje se poizve v našem uredništvu ali pa: Jakob Peterka, Box 327, Aurora, Minn.

NAZNANILO.

Kdor hoče puške od \$6.00 na naprej, ali šivalne stroje od \$26.00 naprej, ali najfinejše 25 let jamečene britve od \$2.00 naprej, naj se zglasti pri podpisaneemu. — Popravljaj puške, samokrese, šivalne stroje ter brusim britve, nože in sploh vse rezilno orodje. Za delo jamčim. V popravilo mi lahko pošljete tudi po pošti. — Pišite mi in Vam natančno pojasnim pismeno. — Edina slovenska trgovina te stroke v Ameriki. Za cenj. naročbe se priporoča K. Bauzon, 6120 St. Clair Ave., Cleveland, O.

CONRAD & HARD POGREBNIK IN KONCESTRIRANA MAZILICA. Waukegan, Ill. Tel. št. 45. Priporočamo se Slovence in Hrvatim. Vozovi za pogrebe in svatbe vedno na razpolago. Zaloge vsakovrstnih krst. Pokličete nas lahko podnevi ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED FRONT), 115 So. Genesee St., Waukegan, Ill. Tel. št. 724. Slovence in Hrvatim v Waukegan in okolici priporočamo našo dobro znano trgovino z železnino, britvami, noži in barani. Izvršeno tudi kleparška dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS pogrebnišnik, No. Chicago Ill. Tel. št. 965. 12 10th St. Slovence in Hrvatim, kadar potrebujete pogrebnišnika, ali če potrebujete okvir in cenejši cenil kod drugje. Velika izber krst po nizki cenil. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnišnik in zalagatelj c. kvirjev za slike, SO. RANGE, MICH. Tel. št. 766 J. Priporočam se Slovence in Hrvatim, kadar potrebujete pogrebnišnika, ali če potrebujete okvir in cenejši cenil kod drugje. Velika izber krst po nizki cenil. Pogrebe prevzema po dogovoru.

A. RYNKSES, trgovec s premogom, near 22nd St., North Chicago, pisarna 1007 Marion St. Zaloge vsakovrstnega premoga in drv po najnižji cenil. — Posebno se priporoča Slovence in Hrvatim za obila naročila. Tel. št. 585

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI ZAVETIŠČA V AMERIKI.

RES DOBRA ZEMLJA.

Ker so bili naši rojaki ponovno oicagranjeni in ocifurirani ter zapeljani po nekaterih zemljiških agentih v Chicago na podlagi neresenčnih poročil, in ker zaradi tega rojaki v svojo lastno škodo nimajo zapeljani v pošteno podjetja, izjavljamo mi na tem mestu, da povrnemo vsakemu rojaku, ki pride gledat našo zemljo ter pronaide, da smo mu poročali neresnito, vse potne stroške in vso zamudo časa.

Naša zemlja: črnkasta, mastna in ne navadno rodovitna, brez peska in močvirja. Dovolj zdrave in dobre vode. Stovili potoki teko čez našo zemljo. Podnebje zdravo in prijetno. Vodstvo običajno je v slovenskih rojaki, slovenska gošča; pošta, prodajnica, postaja, cerkev blizu. Delavnica za konserviranje kumar ter mlekarna blizu. Fridelki se lahko in dobro prodajo. Mesto z 200000 prebivalci blizu. Skratka: zemlja na Willardu, kjer se je že naselilo do 100 rojakov, a kupilo skupno nad 150, je najboljše, ali se je prodajalo med Slovenci, zato jo kupujejo tudi taki rojaki, ki so vsi ogledali že vse druge kraje, kjer se prodaja rojakom zemlja. Cena: \$18.00 akre, ne več ne manj. Plačilni pogodi zelo laški. Natančneje o vsem v našem slovenskem opisu. Writterja s slikami. Pišite se danes ponj na: ADRIA COLONIZATION CO., 322 Beed St., Milwaukee, Wis. — Ig. Kusljan in L. Zakrajšek, upravnika.

Dostavek: Sedaj je pravi čas za ogledanje, ker se lahko na lastne oči prepričate kaj in kako raste na naši zemlji. Vedo pa, da mi ne dajemo kupcev za stonj krav, strojev in tudi ne lotov, ker vse to stane denar, katerega mora plačati kupec iz svojega žepa zato, da ga drugi lažje prestopijo, torej v svojo škodo. Mi prodajamo dobro zemljo po nizki cenil, zemljo, na katero more farmer ugodo živeti ter lepo napredovati. That's all!

POZOR, ROJAKI!

Dobil sem iz Washingtona za svoja zdravila seriarno številko, ki jamči, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju in za rastlas, kakoršne se dosedaj ni bilo na svetu, od katere moškimi in ženskami gosti in dolgi lasje resnično popolno zrastejo, ne bodo več izpadali in ne osiveli. — Ravno tako zrastejo moškimi v 6. tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah ter križnica v 8. dneh popolnoma ozdravim; kurja očesa, bradavice, potne noge in ozeblina se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, jamčim s \$500. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj. — JAKOB WAHIC, 1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

TO ST. PAUL MINNEAPOLIS and CHICAGO MILWAUKEE

SPLENDID TRAINS Electric Lighted Vacuum Cleaned. TICKET OFFICES: DULUTH—J. P. Geney, D. P. A. City office, Spaulding Hotel block. Depot, corner Superior St. and Sixth Ave. West. SUPERIOR—J. D. Morrissey, G. A. City office, 823 Tower Ave. Depot, corner Winter St. and Ogden Ave.

NAZNANILO

vsem Slovincem po Minnesoti, da sem glavni prodajalec zemljišč, lotov, pri Steel Plant, Gary in New Duluth, ter glavni zastopnik štirih največjih Insurance Company. Zavarujem hiše in pohištvo za slučaj ognja. Preskrbujem prepise zemljišč, izvršujem dolžna pisma in pooblastila za Ameriko in Evropo, sploh vsa notarska opravila.

Max Volčanšek
Telephone 104
12 Grant Ave. Eveleth, Minn.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - \$500.000.

Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - \$1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obrestni hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

S MODKE

NAJFINEJŠE KAKOVOSTI Z GROM SLOVENSKE DELAVSKE PODPORNE ZVEZE, IZDELANE IZ NAJFINEJŠEGA TOBAKA, DVOJE VEST PO 5 CENTOV IN 10 CENTOV.

Za obilna naročila se priporočam vsem slavnim društvom Slo. Delavske Podporne Zve.e. Blago razpošiljam na vse kraje poštno prosto. — Cene zmerne. — SVOJI K SVOJIMI!

MARIJA MENCINGER,
1454 E. 26 Street, Cleveland, Ohio.

Naročajte se na največji slov. polutednik “Narodni Vestnik”

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano “Cremo” moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, potrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporoča

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. Telefon 63.

New Duluth

bo glavni trgovski in najboljši stanovski kraj okoli jeklarne, katera bo stala \$ 25, 000, 000., in kateri se bo pridružilo mnogo drugih tovarn. V New Duluth kupujejo lote boljši ljudje in kjer se naselijo ti tam se cena dvigne.

LASTIMO IN PRODAJAMO LOTE V NEW DULUTH

od \$ 350 naprej na lahka odplačila. Oglejte si kraj, in, če vam diše izvrstno bodočnost, katero ima New Duluth, kupite loto, dajte izvrstno bodočnost, katero ima New Duluth, kupite loto, in Vaš denar Vam bo prinesel obilnih obresti. V New Duluth je vodovod, elektrika, cevi za plin, kolodvor, pošta, gasilarna, ljudska šola, tja pride električna železnica, in zida se katoliška cerkev.

PRODAJAMO SADNE FARME V BAYFIELD CO, WIS.

le 30 milj od hitro rastočega industrijskega mesta Duluth. Oglejte si pridelke, če ste namenjeni kupiti farmo. Poštena ilovka, pogozdeno.

PRODAJAMO PAROBRODNE LISTE

za vse prekomorske družbe v staro domovino in iz stare domovine v Ameriko. Pošiljamo denar hitro in ceno. Pojasnila v slovensčini.

JOHN GONSKA & CO.
3 SO. 5 AVE. WEST (BLIZU DIPE) DULUTH, MINN.